प्रथम सत्र

ચાલો પાકું કરીએ

ધોરણ -૪

MATHS English हिन्दी

ગુજરાતી આસપાસ પર્યાવરણ

વિદ્યાર્થીનું નામ :- ....

શાળાનું નામ :- ....

રોલ નંબર :- ....

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિષય	એકમ	માસ	પાન નંબર
૧	ગુજરાતી	૧. નાવડી ચાલી	જુન	૩
૨.	ગણિત	૧. ઈંટોની ઈમારત	જુન	૫
૩.	પર્યાવરણ	૧. રોજ નિશાળે જઇએ	જુન	૮
૪.	ગુજરાતી	૨. ઠંડી	જુલાઇ	૧૦
૫	ગુજરાતી	૩. સાચી હજ	જુલાઇ	૧૨
૬	ગણિત	૨. લાંબું અને ટૂંકું	જુલાઇ	૧૪
૭	ગણિત	૩. ભોપાલનો પ્રવાસ	જુલાઇ	૧૬
૮	પર્યાવરણ	૨. કાન થી કાન	જુલાઇ	૧૮
૯	પર્યાવરણ	૩. નંદુ સાથે એક દિવસ	જુલાઇ	૨૦
૧૦	પર્યાવરણ	૪. અમૃતાની વાર્તા	જુલાઇ	૨૨
૧૧	પર્યાવરણ	૫. અનીતા અને મધમાખીઓ	જુલાઇ	૨૪
૧૨	અંગ્રેજી	1. Get up and dance	જુલાઇ	૨૬
૧૩	ગુજરાતી	૪. લાખો વણઝારો	ઑગષ્ટ	૨૮
૧૪	ગુજરાતી	૫. ઉખાણાં	ઑગષ્ટ	૩૦
૧૫	ગણિત	૪. ટીક ટીક	ઑગષ્ટ	૩૨
૧૬	ગણિત	૫. દુનિયા જોવાનો રસ્તો	ઑગષ્ટ	૩૫
૧૭	પર્યાવરણ	૬. રિયાની મુસાફરી	ઑગષ્ટ	૩૭
૧૮	પર્યાવરણ	૭. રિયાની ટ્રેન મોડી પડી	ઑગષ્ટ	૩૯
૧૯	પર્યાવરણ	૮. રિયા પહોંચી મામાને ઘેર	ઑગષ્ટ	૪૧
૨૦	અંગ્રેજી	2. Things around us	ઑગષ્ટ	૪૩
૨૧	ગુજરાતી	૬. રાતાં ફૂલ	સપ્ટેમ્બર	૪૬
૨૨	ગુજરાતી	૭. કલાકારની ભૂલ	સપ્ટેમ્બર	૪૮
૨૩	ગણિત	૬. ભંગાર વેચનાર	સપ્ટેમ્બર	૫૦
૨૪	ગણિત	૭. જગ અને મગ	સપ્ટેમ્બર	૫૨
૨૫	પર્યાવરણ	૯. બદલાતાં કુટુંબો	સપ્ટેમ્બર	૫૪
૨૬	પર્યાવરણ	૧૦. કબડ્ડી......કબડ્ડી......કબડ્ડી	સપ્ટેમ્બર	૫૬
૨૭	પર્યાવરણ	૧૧. વાડીમાં	સપ્ટેમ્બર	૫૮
૨૮	અંગ્રેજી	3. My family	સપ્ટેમ્બર	૬૦
૨૯	પર્યાવરણ	૧૨. બદલાતો સમય	ઑક્ટોબર	૬૨

વિષય - ગુજરાતી ૧. નાવડી ચાલી

અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧.૪.૫/ ૩.૪.૬/ ૪.૪.૪/ ૫.૪.૧

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) પાણીમાં કોણ કૂદી પડયું ?.........................

(અ) કીડી (બ) ભમરો (ક) દેડકો (ડ) ઉંદર

(૨) કોને તરતાં આવડતું હતું ?..........................

(અ) દેડકો (બ) કીડી (ક) પીલું (ડ) ઉંદર

(૩) પાંદડું લેવા માટે કોણ ગયું ?........................

(અ) કીડી (બ) પીલું (ક) ઉંદર (ડ) ભમરો

(૪) નાળિયેરની કાચલી લેવા માટે કોણ ગયું ?............................

(અ) ઉંદર (બ) દેડકો (ક) પીલું (ડ) કીડી

(૫) નીચેનામાંથી નાવડીમાં કોણ ન હતું ?....................................

(અ) ભમરો (બ) પીલું (ક) કીડી (ડ) દેડકો

પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક - બે વાકયમાં લખો.

(૧) મરઘીના બચ્ચાને શું કહેવાય ?...

(૨) ફરવા માટે કોણ કોણ નીકળ્યા ?...

....

(૩) તરતાં કોને કાને આવડતું ન હતું ?...

....

(૪) નાવડી બનાવવા માટે કોણ કોણ શું લાવ્યું ?...

....

(૫) નાવડી જોઇને દેડકાએ શું કર્યું ?...

....

પ્રશ્ન-૩. આપેલુ વિધાન સાચુ બને તે રીતે ખોટો શબ્દ છેકી નાખો.

(૧) સાપ દર / રાફડા માં રહે છે.

(૨) બકરી-ઘેટાં ને જયાં પૂરવામાં આવે તેને કોઢ / વાડો કહે છે.

(૩) વાઘ ઘર / બોડ માં રહે છે.

(૪) પંખી ઝાડ પર રહેવા માંટે માળો / ઘર બનાવે છે.

(૫) શિયાળો, ઉનાળો, ચોમાસું એ મહિના / ઋતુઓ છે.

પ્રશ્ન-૪. નીચે આપેલા ચિત્રનું પાંચ વાકયમાં વર્ણન કરો.

પ્રશ્ન-૫. નીચેના ચિત્રનું અવલોકન કરી આપેલા પ્રશ્નનાં જવાબ લખો.

સ્વચ્છતાને લગતા બે સૂત્રો લખોં

....

....

....

....

....

(૧) આ ચિત્રમાં શું શું દેખાય છે ?..

....

(૨) ચિત્રમાં કેટલા બાળકો છે? બાળકો શું કરે છે?..

....

(૩) બાળકો કયાં સાધનો વડે સફાઇ કરે છે ?..

....

(૪) આ ચિત્ર દ્વારા આપણને શું શીખ મળે છે ?..

....

....

વિષય - ગણિત   ૧. ઈંટોની ઈમારત

❖ **અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧.** ઈંટોના આકાર અને તેની ગોઠવણી ની પેર્ટન જાણે

૨. ૧૦,૦૦૦ સુધીની સંખ્યાઓ ની સ્થાન કિંમત ને આધારે સાંજે વાંચે અને લખી શકે.

૩. રોજિંદા જીવનમાં સંખ્યાઓની ગાણિતિક ક્રિયાઓને લાગુ પાડે છે.

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) દિવાલ ચણવા માટે નીચેનામાંથી ઈટની કઇ બાજુનો નો ઉપયોગ થાય છે ?......................................

(અ) 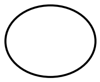 (બ) (ક) 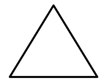 (ડ) 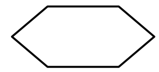

(૨) નીચેમાંથી કયું ચિત્ર ઈટનું છે ? ....

(અ) 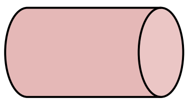 (બ) 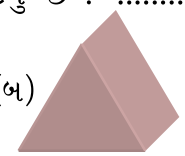 (ક) (ડ) 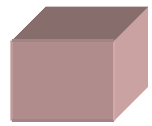

(૩) ઈંટોને કેટલી બાજુઓ હોય છે ?........................

(અ) છ (બ) ચાર (ક) આંઠ (ડ) બાર

(૪) નીચે આપેલી સામગ્રી પૈકી કોનો ઈટ બનાવવા માટે ઉપયોગ થતો નથી ?...................................

(અ) પાણી (બ) ઝીણી રેતી (ક) મોટા પથ્થર (ડ) માટી

પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ યોગ્ય જવાબ લખો.

(૧) નીચેનામાંથી કઇ પેર્ટન વર્તુળાકાર છે ?. તેની નીચે ✓ ની નિશાની કરો.

____

____

(૨) નીચેનામાંથી કઇ પેર્ટનમાં દર્પણચિત્ર જોઇ શકો ? તેની નીચે ✓ ની નિશાની કરો.

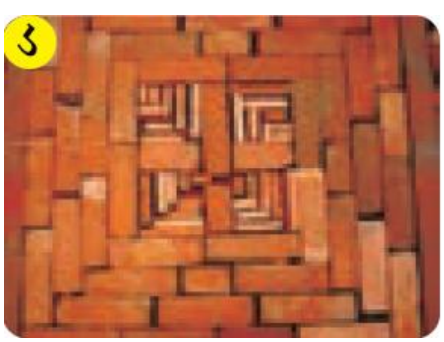

(૩) નીચેનામાંથી કઇ દિવાલ મજબૂત છે ? તેની નીચે ✓ ની નિશાની કરો.

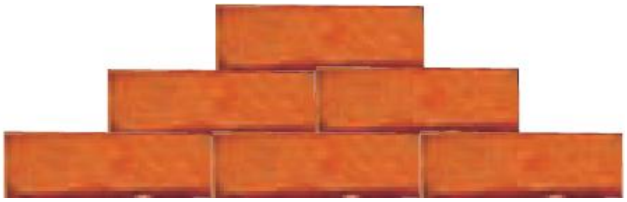

________________ ________________

(૪) નીચેની દિવાલમાં કેટલી ઈટોનો ઉપયોગ થયો છે તે ગણો અને લખો. (બે અડધી ઈટ = એક ઈટની ગણતરી કરવી)

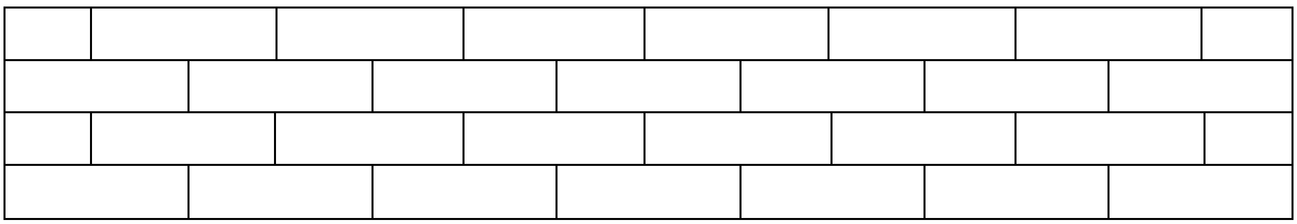

(૫) નીચે આપેલી દિવાલમાં કેટલીક ઈટોને લાલ રંગ કરી જાળીની પેર્ટન બનાવો.

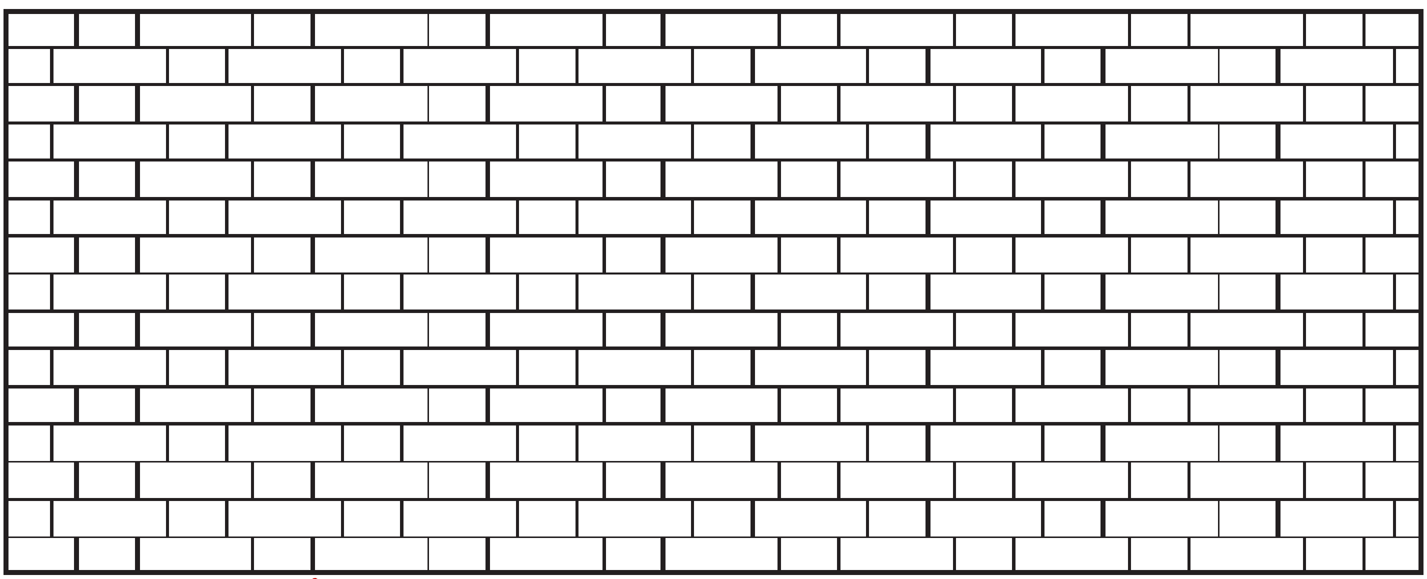

પ્રશ્ન- ૩. ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧) એક ઈટના ૫ રૂપિયા હોય તો ૫૦૦ ઈટોના ....રૂપિયા થાય.

(૨) જો ૨૦૦ ઈટોના ૧૦૦૦ રૂપિયા હોય તો ૧ ઈટના ....થાય.

(૩) એક સો હજાર એટલે ....લાખ.

(૪) છ હજાર ત્રીસ ને અંકમાં .... લખાય.

(૫) ૨૪૫૩૮ માં ૪ ની સ્થાનકિંમત ....થાય.

પ્રશ્ન- ૪. નીચેના દાખલા ગણો.

(૧) એક ટ્રેક્ટરમાં ૧૫૦૦ ઈંટો છે અને બીજા ટ્રેક્ટરમાં ૨૫૦૦ ઈંટો છે તો બન્ને ટ્રેક્ટરમાં રહેલી ઈંટોનો તફાવત કેટલો થાય ?

(૨) એક ટ્રેક્ટરમાં ૨૦૦૦ ઈંટો લઈ જવાય છે તો ૬૦૦૦ ઈંટો લઈ જવા માટે ટ્રેક્ટરનાં કેટલા ફેરા કરવા પડે ?

પ્રશ્ન- ૫ નીચેની વિગત પરથી પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

જુની ઈંટો	- ૧૦૦૦ ઈંટોના ૧૮૦૦ રૂપિયા
જલારામની નવી ઈંટો	- ૧૦૦૦ ઈંટોના ૪૦૦૦ રૂપિયા
નિજાનંદની નવી ઈંટો	- ૧૦૦૦ ઈંટોના ૩૬૦૦ રૂપિયા

(૧) જો મહેશભાઇને ૫૦૦ નિજાનંદની નવી ઈંટો ખરીદવી હોય તો કેટલા રૂપિયા થાય ?

(૨) જો નરેનભાઇને ૨૦૦૦ જુની ઈંટો ખરીદવી હોય તો કેટલા રૂપિયા આપવા પડે ?

(૩) જો રજનીભાઇને ૩૦૦૦ જલારામની નવી ઈંટો ખરીદવી હોય તો કેટલા રૂપિયા થાય ?

(૪) કેતનભાઇ ૫૦૦ ઈંટો જુની ખરીદે છે તથા જલારામની નવી ૨૦૦૦ ઈંટો ખરીદે છે તો તેમને કુલ કેટલા રૂપિયા ચૂકવ્યા હશે ?

વિષય - પર્યાવરણ ૧. અમે નિશાળે જઇએ

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. વિવિધ પ્રકારના રસ્તાઓ વિશે જાણે અને તે પસાર કરવા માટેના વિવિધ વાહનો વિશે જાણે.

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) ગુજરાતના કયા વિસ્તારમાં બાળકો શાળાએ જવા માટે હોડીનો ઉપયોગ કરે છે ?..............................

(અ) કચ્છનું રણ (બ) બેટ દ્વારકા (ક) ડાંગનો જંગલ વિસ્તાર (ડ) ખંભાતનો અખાત

(૨) કયા વિસ્તારમાં મુસાફરી કરવા માટે ઊંટગાડીનો ઉપયોગ થાય છે ?..........................

(અ) રણ વિસ્તાર (બ) જંગલ વિસ્તાર (ક) ડુંગરાળ અને પથરાળ વિસ્તાર (ડ) નદી અને ખીણ વિસ્તાર

(૩) કયા વિસ્તારના બાળકોને શાળાએ જવા માટે ગાઢ જંગલ પસાર કરવું પડે છે ?...................................

(અ) કચ્છનું રણ (બ) બેટ દ્વારકા (ક) મેદાની વિસ્તાર (ડ) ગીરના જંગલ

(૪) નિધિ અપંગ છે તે શાળાએ જવા માટે ....નો ઉપયોગ કરે છે.

(અ) સાઇકલ (બ) પૈડાવાળી ખુરશી (ક) સ્કુટર (બ) રિક્ષા

(૫) ઉડન ખટોલા માટે નીચેનામાંથી શું સાચું નથી ?...

(અ) નીચે તળેટીમાંથી ટોચ પર જઇ શકાય (બ) પથરાળ અને આડાં અવળા રસ્તા પર જઇ શકાય

(ક) નદી અથવા ખીણની સામે જઇ શકાય (ડ) મજબૂત તારના દોરડાં પર લટકાવેલી ટ્રોલીમાં બેસીને જઇ શકાય

(૬) જો નદી પર પુલ ન હોય તો તમે સામેના કિનારે જવા શાનો ઉપયોગ કરશો ? ....

(અ) હોડી (બ) બળદગાડું (ક) સાઇકલ (ડ) ટ્રેક્ટર

(૭) નિશા ની શાળા તેના ઘરથી બે કિ.મી દૂર છે તો નિશા શાળાએ કેવી રીતે જતી હશે ?......................

(અ) ચાલીને (બ) સાઇકલ લઇને (ક) સ્કુટર લઇને (ડ) 'અ' અને 'બ' બન્ને

(૮) પાવાગઢ ની ટોચ ઉપર મંદિર સુધી વૃધ્ધ અને અશક્ત વ્યક્તિ ચાલીને જઇ શકતી નથી તો તે કેવી રીતે જઇ શકશે ?

(અ) ઉંચકીને લઇ જવાય છે. (બ) હેલિકોપ્ટરની વ્યવસ્થા છે. (ક) ઉડન ખટોલા ની વ્યવસ્થા છે. (ડ) કોઇ વ્યવસ્થા નથી.

પ્રશ્ન-૨. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) અમદાવાદ જેવા શહેરોમાં બાળકો શાળાએ જવા માટે કયા કયા વાહનોનો ઉપયોગ કરે છે ?.....................

....

(૨) પુલ કઇ કઇ જગ્યાએ અને શા માટે બાંધવામાં આવે છે ?..

....

....

(૩) પુલ બનાવવા માટે કઇ કઇ સામગ્રીનો ઉપયોગ થાય છે ?...

....

(૪) જંગલમાંથી પસાર થતી વખતે કઇ કઇ કાળજી રાખવી જોઇએ ?...

....

....

(૫) ગુજરાતમાં કયા કયા સ્થળોએ ઉડન ખટોલા ની વ્યવસ્થા છે?..

....

(૬) ઉડન ખટોલા કોને કહેવાય?...

....

....

(૭) વધારે વરસાદ પડવાથી રસ્તાઓ પાણીથી ભરાઇ જાય ત્યારે એક બાજુએથી બીજી બાજુએ જવા માટે કેવી કામચલાઉ વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે ?..

....

પ્રશ્ન- ૩. યોગ્ય રીતે જોડકા જોડો.

વિભાગ - અ	વિભાગ - બ
(૧) ઊંટગાડી -	(અ) ડુંગરાળ પ્રદેશ
(૨) હોડી -	(બ) વ્હીલ ચેર
(૩) ઉડન ખટોલા -	(ક) પાણીવાળો વિસ્તાર (બેટ દ્વારકા)
(૪) અપંગ વ્યક્તિ -	(ડ) રણ વિસ્તાર
(૫) પથરાળ અને આડાં - અવળાં રસ્તાં -	(ઈ) પાવાગઢ અને ગબ્બર

પ્રશ્ન-૪. નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

(૧) ડુંગરાળ વિસ્તારમાં રસ્તો પથરાળ અને આડો અવળો હોય છે. ☐

(૨) રણ વિસ્તારમાં બાળકો બળદગાડાંમાં બેસીને શાળામાં જાય છે. ☐

(૩) અંબાજીમાં ગબ્બરના ડુંગર પર જવા માટે ઉડન ખટોલાની વ્યવસ્થા છે. ☐

(૪) અંધ વ્યક્તિ વાંચન માટે બ્રેઇલ લિપિમાં લખાયેલા પુસ્તકો નો ઉપયોગ કરે છે. ☐

(૫) ડુંગરાળ અને જંગલ વિસ્તારમાં રસ્તાઓ પર સરળતાથી ચાલીને જઇ શકાય છે. ☐

પ્રશ્ન-૫. નીચેની ખાલીજગ્યાઓ પુરો.

(૧) ઉડન ખટોલામાં મજબૂત .... પર લટકાવેલી ટ્રોલી માં બેસીને જઇ શકાય છે.

(૨) શાળાએ બાળકોને લઇ જતાં વાન કે બસનો રંગ ....હોય છે.

(૩) નદી પસાર કરવા માટે તેના પર .... બનાવવામાં આવે છે.

(૪) રાજ્ય સરકારશ્રી તરફથી ધોરણ-૮ પછી છોકરીઓને શાળાએ જવા માટે .... આપવામાં આવી છે.

(૫) જંગલમાંથી પસાર થઇએ ત્યારે .... ના અવાજ વધારે સંભળાય છે.

વિષય - ગુજરાતી ૨. ઠંડી

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧.૪.૧/ ૨.૪.૨ / ૨.૪.૬ /

પ્રશ્ન-૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક - બે વાકયમાં લખો.

(૧) ફ્રીજનો દરવાજો કોણે ખોલ્યો ?..

(૨) મૂળાભાઇએ ફ્રીજનો દરવાજો શા માટે ખોલ્યો ?..

....

(૩) ટમેટું ફ્રીજની બહાર કેવી રીતે આવ્યું ?...

....

(૪) ટમેટું ખુશ કેમ થયું ?...

....

(૫) ટમેટાભાઇને ડાળ પર કેમ ગમતું હતું ?..

....

(૬) 'ઘારી' એ શું છે ?..

પ્રશ્ન- ૨. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) ફ્રીજમાં ઠંડી કોને લાગતી હતી ?.....................................

(અ) ટમેટાને (બ) દૂધીને (ક) ગાજરને (ડ) મૂળાને

(૨) ટમેટાએ બંડી પહેરાવવા કોને કહ્યું ?.......................

(અ) મૂળાને (બ) ગાજરને (ક) રીંગણને (ડ) દૂધીને

(૩) શબ્દકોશના ક્રમ માટે નીચેનામાંથી કયું જોડકું સાચું છે ?...

(અ) ટમેટું, ઠંડી, બંડી, તડકો, સૂરજ (બ) ઠંડી, તડકો, સૂરજ, બંડી, ટમેટું

(ક) ટમેટું, ઠંડી, તડકો, બંડી, સૂરજ (ડ) સૂરજ, બંડી, તડકો, ઠંડી, ટમેટું

(૪) શિયાળાની ઋતુમાં ખૂબ .... પડે છે. ('ગરમી' શબ્દના વિરોધી અર્થ વડે ખાલી જગ્યા પૂરો.)

(અ) તાપ (બ) ગરમી (ક) ઠંડી (ડ) તડકો

(૫) (સૂરજ, રવિ, સૂર્ય, તારો) શબ્દજૂથમાંથી કયો શબ્દ અર્થની દૃષ્ટિએ જુદો પડે છે ?.......................

(અ) તારો (બ) રવિ (ક) સૂર્ય (ડ) સૂરજ

(૬) "આના કરતાં હતાં ડાળ પર રમતાં અડકો - દડકો" અહીં અડકો - દડકો એટલે ....

(અ) જીવ જંતુ (બ) રમત (ક) ખાવાની વસ્તું (ડ) ફળ

(૭) ઠંડી કાવ્યને આધારે ટમેટા માટે નીચેનામાંથી શું સાચું નથી ?.............................

(અ) ટમેટાને બંડી પહેરવી છે. (બ) ટમેટાને ગરમી લાગે છે. (ક) ટમેટાને ઠંડી લાગે છે. (ડ) મૂળાએ ટપલીં મારી

(૮) સમાનાર્થી શબ્દ માટે કયું જોડકું સાચું છે ?...............................

(અ) હૂંફ - ઠંડી (બ) સૂરજ - ચંદ્ર (ક) ઠંડી - ગરમી (ડ) તાપ - તડકો

(૯) વિરોધી શબ્દ માટે કયું જોડકું સાચું છે ?.................................

(અ) તાપ × તડકો (બ) સૂર્ય × સૂરજ (ક) ઠંડી × ગરમી (ડ) હૂંફ × ગરમી

(૧૦) નીચેનામાંથી કઇ વસ્તુ ફ્રીજમાં રાખી શકાય નહી ?.........................

(અ) શાકભાજી (બ) રાંધેલો ખોરાક (ક) દૂધ (ડ) કપડાં

પ્રશ્ન-૩. નીચેની કાવ્ય પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

અહીં બસ તો...

....

....

....

....

....ખુશીનો પાર.

પ્રશ્ન- ૪. નીચે આપેલા બે શબ્દો પરથી વાક્યો બનાવો.

(૧) સૂરજ, તડકો - ....

(૨) ઘારી, મીઠાઇ - ....

(૩) પંખી, વિમાન - ....

(૪) મૂળો, જમીન - ....

(૫) ફ્રીજ, ઉનાળો - ....

(૬) ટામેટા, રંગ - ....

પ્રશ્ન- ૫. નીચેનાં અર્થ ધરાવતી કાવ્ય પંક્તિઓ સુવાચ્ય અક્ષરે લખો.

(૧) ટમેટાને ફ્રીજમાં ખૂબ ઠંડી લાગે છે.- ....

(૨) સવારનો તડકો મીઠો લાગે છે. - ....

(૩) ટમેટું ગબડીને ફ્રીજની બહાર આવ્યું - ....

(૪) ટમેટાએ દૂધીને બંડી પહેરાવવાનું કહ્યું - ....

વિષય - ગુજરાતી   ૩. સાચી હજ

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧.૪.૧/ ૧.૪.૩ / ૪.૪.૫ / ૫.૪.૨

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) હજ કરીને આવનાર વ્યક્તિને ....કહેવાય.

(અ) કાજી (બ) હાજી (ક) મુલ્લાજી (ડ) ફકીર

(૨) શેખ અબ્દુલાનો પરિવાર ક્યાં રહેતો હતો ? ....

(અ) મક્કા (બ) બગદાદ (ક) મદીના (ડ) દમાસ્કસ

(૩) “આંખમાં ઝળઝળિયા આવવાં” રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ .... છે.

(અ) આંખમાં આંસુ આવવાં (બ) આંખમાં ખંજવાળ આવવી

(ક) જોર-જોરથી રડવું (ડ) આંખમાંથી પાણી ટપકવું

(૪) શબ્દકોશના ક્રમ માટે નીચેનામાંથી કઇ હરોળ સાચી...

(અ) પુણ્ય, શ્વાસ, યાદ, શાંતિ, વાતચીત (બ) શ્વાસ, શાંતિ, પુણ્ય, યાદ, વાતચીત

(ક) પુણ્ય, યાદ, વાતચીત, શ્વાસ, શાંતિ (ડ) શાંતિ, શ્વાસ, વાતચીત, યાદ, પુણ્ય

પ્રશ્ન-૨. નીચેનો ફકરો વાંચી આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

પહેલાએ પ્રશ્ન કર્યો કે તો પછી આ વર્ષે હજનું પુણ્ય કોઇને પણ નહિ મળે. બીજાએ જવાબ આપ્યો, “કેમ નહિ મળે ? પુણ્ય તો મળી ગયું છે,” પહેલાએ આશ્ચર્ય સાથે પૂછયું. “પણ કોને ?” બીજાએ હસતાં હસતાં જવાબ આપ્યો, “દમાસ્કસના અલી હુસેન મોચીને.” શેખ અબ્દુલા બે ફરિશ્તા વચ્ચેની વાતચીત સાંભળી રહ્યા હતા. વાત પૂરી થતાંની સાથે જ બેય ફરિશ્તા અદશ્ય થઇ ગયા. શેખ અબ્દુલા મૂંઝવણમાં પડી ગયા. તેમને એ સમજાતું ન હતું કે હજ કર્યા સિવાય હજનું પુણ્ય કેવી રીતે મળી શકે ?

(૧) અલી હુસેન શું ધંધો કરતા હતા ?...

(૨) અલી હુસેન ક્યાં રહેતા હતા ?.....................

(અ) બગદાદ (બ) મક્કા (ક) દમાસ્કસ (ડ) સિરિયા

(૩) શેખ અબ્દુલા કોની વાતો સાંભળી રહ્યા હતા ?...

....

(૪) ‘ ફરિશ્તા’ શબ્દનો અર્થ લખો. ....

(૫) ‘પુણ્ય’ શબ્દનો વિરોધી અર્થ લખો. ....

(૬) શેખ અબ્દુલા મૂંઝવણમાં પડી ગયા. અહીં મૂંઝવણમાં પડવું એટલે ....

(અ) ચિંતા કરવી (બ) આશ્ચર્ય થવું (ક) વિચારમાં પડી જવું (ડ) વાત સમજાઇ જવી

પ્રશ્ન-૪. નીચેના રૂઢિપ્રયોગોનાં અર્થ આપી વાક્ય પ્રયોગ કરો.

(૧) મન મારીને બેસી રહેવું - ....

વાક્ય - ....

(૨) ગદગદિત થઇ જવું - ....

વાક્ય - ....

(૩) રસ્તો ન દેખાવો -..

વાક્ય - ....

પ્રશ્ન-૫. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) હજ કોને કહેવાય ?..

(૨) કોની હજ કબૂલ થઇ ? શા માટે ?...

....

....

(૩) અલી હુસેને હજ માટે ભેગા કરેલા પૈસાનું શું કર્યુ ?..

....

(૪) અલી હુસેને પડોશીના બાળકોને શા માટે મદદ કરી ?...

....

....

(૫) અલી હુસેનના આંખમાં ઝળઝળિયા કેમ આવ્યાં ?..

....

....

(૬) શેખ અબ્દુલાને શું સમજાતું નહોતુ ?...

....

પ્રશ્ન- ૬. નીચે આપેલા વિધાનોની સારી બાબત માટે ✓ ની અને નરસી બાબત માટે × ની નિશાની કરો.

(૧) જનકે તેના મિત્રને અભ્યાસ માટે પુસ્તક લેવા માટે પૈસાની મદદ કરી.		(૨) કિરણે રસ્તા પર પડેલી કેળાની છાલને કચરાપેટીમાં નાખી.	
(૩) કુંજન શાળાની દિવાલો પર ખરાબ લખાણ લખે છે.		(૪) મયૂર તેની માતાને ઘરકામમાં મદદ કરે છે.	
(૫) મેહૂલ અજાણ્યા માણસને ખોટો રસ્તો બતાવી મજાક કરે છે.		(૬) સાગરના દાદાજી દિવાળીના તહેવારમાં ગરીબ બાળકોને મીઠાઇ અને કપડાં વહેંચે છે.	

વિષય - ગણિત   ૨. લાંબુ અને ટૂંકું

❖ **અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧.** અંતરના નાના-મોટા એકમ જાણે અને રૂપાંતર કરે. **૨.** લંબાઈ ને લગતા વાસ્તવિક જીવનની સરળ પરિસ્થિતિઓ સમસ્યાઓ આધારીત કોયડા બનાવે અને તેનો મૂળભૂત ચાર ગાણિતિક પ્રક્રિયાઓ દ્વારા ઉકેલ મેળવે

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) ૧ મીટર = ...સેમી

(અ) ૧૦ સેમી (બ) ૧૦૦ સેમી (ક) ૧૦૦૦ સેમી (ડ) ૧ સેમી

(૨) ૧૦૦૦ મીટર = ...કિ.મીં.

(અ) ૧૦ કિ.મી. (બ) ૧૦૦ કિ.મી. (ક) ૧ કિ.મી. (ડ) ૧૦૦૦ કિ.મી.

(૩) અડધો કિલોમીટર એટલે ....મીટર.

(અ) ૫૦૦ મીટર (બ) ૫૦ મીટર (ક) ૧૦૦૦ મીટર (ડ) ૭૫૦ મીટર

(૪) ૧૫૦૦ મીટર દોડમાં લોકો કેટલા કિ.મી. દોડી શકે ? ....

(અ) ૧ કિ.મી. (બ) ૧૫ કિ.મી. (ક) ૧૫૦ કિ.મી. (ડ) ૧.૫ કિ.મી.

(૫) ૪૦ કિ.મી. ની મેરેથોન દોડ એટલે ....મીટર દોડ.

(અ) ૪૦૦૦ મીટર (બ) ૪૦૦૦૦ મીટર (ક) ૪૦૦ મીટર (ડ) ૪ મીટર

(૬) ૩.૫ મીટર એટલે કેટલા સેમી ?.................

(અ) ૩૫૦ સેમી (બ) ૩૫ સેમી (ક) ૩૫૦૦ સેમી (ડ) ત્રણેય માંથી એકેય નહી

(૭) ૬ કિમી અને ૫૦૦ મીટર એટલે ....મીટર.

(અ) ૬૫૦ મીટર (બ) ૬૫ મીટર (ક) ૬૫૦૦ મીટર (ડ) ૬૦૦૦ મીટર

(૮) એક વર્તુળાકાર બગીચાની હદ ૨૦૦ મીટર છે. સાગરને ૧ કિ.મી. અંતર કાપવા માટે કેટલા ચક્કર મારવા પડે ? ....

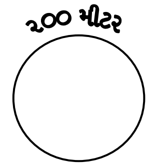

(અ) ૨ (બ) ૪ (ક) ૫ (ડ) ૧

પ્રશ્ન-૨. નીચેનાનું માપન કયા એકમમાં કરશો ? (સેમી / મીટર / કિમી)

(૧) સાઈકલની લંબાઇ		(૨) પેનની લંબાઇ	
(૩) બે ગામ વચ્ચેનું અંતર		(૪) ઝાડની ઊંચાઇ	
(૫) કપની ઊંચાઇ		(૬) કુતુબમિનારની ઊંચાઇ	
(૭) સાડી લંબાઇ		(૮) વડોદરા અને ડેસર વચ્ચેનું અંતર	
(૯) રેલવેમાં થતી મુસાફરીનું અંતર		(૧૦) ૧૦૦ રૂપિયાની નોટની લંબાઇ	

પ્રશ્ન- ૩. નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય જવાબ આપો.

(૧) એક ચોરસ ખેતરની લંબાઇ ૨૫૦ મીટર છે. વિરાજ તે ખેતરની ફરતે ચાર ચક્કર માર છે તો વિરાજે કેટલા કિમી અંતર કાપ્યું હશે ?

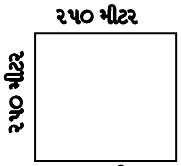

(૨) ચાંદની ડેસરથી **૩૦ કિમી** દૂર ડાકોર જાય છે અને આયુષી તે જ સ્થળેથી **૫૨ કિમી** દૂર પાવાગઢ જાય છે. બન્ને વિરૂધ્ધ દિશામાં જાય છે તો ડાકોર અને પાવાગઢ વચ્ચેનું અંતર કેટલું થાય ?

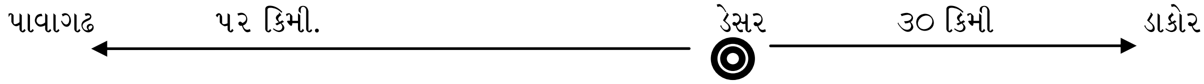

(૩) સુનયના ચાર ચક્કરમાં વર્તુળાકાર બગીચાની ફરતે ૨ કિમી. અંતર કાપે છે તો બગીચાની હદની લંબાઇ કેટલી હશે ?

(૩) સુરેશ ૧ મીટર અને ૨૪ સેમી ઊંચો છે અને જીનલ તેના કરતાં ૧૫ સેમી નાની છે તો બન્ને કુલ ઊંચાઇ કેટલી થાય ?	(૪) લાંબી કૂદમા પિન્કી ૩ મીટર અને ૪૫ સેમી કૂદી અને ડિમ્પુ તેના કરતાં ૨૨ સેમી વધારે કૂદી તો ડિમ્પુ કેટલો લાંબો કૂદકો કૂદી હશે ?

પ્રશ્ન- ૪. પાઠયપુસ્તકનાં પાન નંબર ૧૭ પર આપેલા કોષ્ટકને આધારે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧) અમ્રીત પાલને લાંબી કૂદમાં વિશ્વવિક્રમ સ્થાપવા કેટલા સેમી વધારે કૂદવું પડે ?........................

(૨) ચંદ્રપાલને ઊંચી કુદમાં ૩ મીટર કૂદવા માટે કેટલા સેમી વધારે કૂદવું પડે ?...............................

(૩) બોબીનો ઊંચો કૂદકો લગભગ...છે.

(અ) ૧ મીટર (બ) ૩ મીટર (ક) ૨ મીટર (ડ) ત્રણેયમાંથી એકેય નહી.

(૪) અંજુ જી. ને લાંબી કૂદમાં વિશ્વવિક્રમ સ્થાપવા કેટલા સેમી વધારે કુદવું પડે ?......................

(૫) કોની ઊંચી કૂદ ૨.૫ મીટરની સૌથી વધારે નજીક છે ?...................

(અ) સ્ટેફકા કે. (બ) જાવીઅર એસ. (ક) બોબી એ. (ડ) ચંદ્રપાલ

(૬) ગલીનાએ માઇક પી કરતાં કેટલો ઓછો કૂદકો લગાવ્યો ?........................

પ્રશ્ન-૫. નીચેના જોડકા જોડો.

વિભાગ - અ	ઉત્તર	વિભાગ - બ
(૧) ૨. ૪ કિમી	(૧)	(૧) ૯.૫ મીટર
(૨) ૯૫૦ સેમી	(૨)	(૨) ૪૪૦ સેમી
(૩) ૫૬૦૦ મીટર	(૩)	(૩) ૨ કિ.મી અને ૪૦૦ મીટર
(૪) ૪ મીટર અને ૪૦ સેમી	(૪)	(૪) ૫.૬ કિમી

વિષય - ગણિત ૩. ભોપાલનો પ્રવાસ

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. નાણું, લંબાઇ અને અંતર આધારિત કોયડા બનાવે અને તેનો મૂળભૂત પ્રક્રિયાઓ દ્વારા ઉકેલ મેળવે છે.

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) નીચે ખૂબ જૂના ચિત્રો આપેલા છે. તેમાંથી સૌથી જુનું ચિત્ર કયું છે ?..................................

(અ) ૪૦૦૦ વર્ષ (બ) ૪૫૦૦ વર્ષ (ક) ૩૫૦૦ વર્ષ (ડ) ૪૨૦૦ વર્ષ

(૨) એક બસમાં ૫૦ બાળકો સમાય તો ૪ બસમાં કેટલા બાળકો સમાઇ શકે ?...........................

(અ) ૨૦૦ બાળકો (બ) ૨૨૦ બાળકો (ક) ૨૦૮ બાળકો (ડ) ૧૯૮ બાળકો

(૩) નીચેનામાંથી કઇ જોડીનો સરવાળો કરતાં ૪૦૦ થી વધુ જવાબ મળે ?................

(અ) ૧૫૪ અને ૧૪૨ (બ) ૨૦૦ અને ૧૯૬ (ક) ૩૦૪ અને ૯૯ (ડ) ૧૯૨ અને ૧૮૬

(૪) ૧૦૦ અને ૧૫૦ ની બરોબર વચ્ચે કઇ સંખ્યા આવે ?..........................

(અ) ૧૨૫ (બ) ૧૨૦ (ક) ૧૩૦ (ડ) ૧૨૪

(૫) કાજલે તેના ચાર મિત્રોને બે-બે ચોકલેટ આપી. કાજલ પાસે ત્રણ ચોકલેટ વધી તો કાજલ પાસે કેટલી ચાકલેટ હતી ?.....

(અ) ૮ (બ) ૧૧ (ક) ૧૨ (ડ) ૧૦

પ્રશ્ન-૨. એક શાળાના બાળકો બસમાં વડોદરા થી સાપુતારા પ્રવાસે જવા નીકળ્યા. તેની વિગત નીચે મુજબ છે. તેના આધારે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

ધોરણ	વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા
૧	૩૦
૨	૪૩
૩	૩૫
૪	૫૫
૫	૫૨
કુલ	

(૧) કેટલા બાળકો પ્રવાસે જાય છે ?............................

(૨) જો બાળકોને **૫૨** સીટ વાળી બસમાં બેસાડવામાં આવે તો કેટલા બાળકોને બેસવાની સીટ મળે ? કેટલા બાળકો સીટ વગરના રહેશે ?

(૩) જો બસ કયાંય રોકાય નહી તો વડોદરા થી સાપુતારા જતાં ૬ કલાક લાગે છે. વડોદરાથી સાપુતારા લગભગ ૨૯૦ કિમી છે. અત્યારે સવારના ૮ વાગ્યા હોય તો સાપુતારા ક્યારે પહોંચાય ?........................

(અ) ૧૧ વાગ્યે (બ) બપોરના ૧ વાગ્યે (ક) બપોરના ૨ વાગ્યે (ડ) બપોરના ૧૨ વાગ્યે

(૪) રસ્તામાં પસાર થતાં તાપી નદી આવે છે. તાપી નદી પર ૫૪૫ મીટર લાંબો પુલ છે તો તાપી નદીની પહોળાઇ કેટલી હશે ? ....

(૫) પુલ ૫૪૫ મીટર લાંબો છે. જો બસ ૫ મીટર લાંબી હોય તો આ પુલ પર એકની પાછળ એક એવી કેટલી બસો ઊભી રહે ?

(૬) નદીની પાણીની સપાટી પુલથી ૪૨ મીટર નીચી છે. પરંતુ ચોમાસાની ઋતુમાં પાણીની સપાટી ૧૮ મીટર જ નીચી હોય છે. તો બંને વખતની સપાટી વચ્ચેનો તફાવત કેટલો થાય ?......................

(૭) વડોદરાથી સાપુતારાના રસ્તામાં નાસ્તો કરવાં માટે બસ ઊભી રાખી, દરેક બાળકને ૧ સફરજન, ૨ કેળાં અને ૪ બિસ્કિટ આપ્યા. તેમાંથી ૩૫ બાળકોએ કેળાં લીધા નહિ, તો કુલ કેટલી વસ્તુઓ કેટલાં બાળકોને વહેંચવામાં આવી ?

(૮) બસમાં ડીઝલ પુરાવવા પેટ્રોલપંપે ઉભી રખાઇ. જો એક બસમાં ડીઝલ ભરતા ૬ મિનિટ લાગે તો ૫ બસમાં ડીઝલ ભરતાં કેટલો સમય લાગે?............................

(૯) જો ડીઝલનો ભાવ રૂ. ૭૦ પ્રતિ લિટર હોય તો એક બસમાં ૫૦ લિટર ડીઝલ ભરાવતાં કેટલા રૂપિયા ચૂકવવા પડે ?

(૧૦) સાંજે ૭ વાગ્યે બધાં વડોદરા જવા પાછા ફર્યા. જો બસ રોકાયા વગર આગળ વધે, તો બસ કેટલા વાગ્યે વડોદરા પહોંચશે ? (વડોદરાથી સાપુતારા જવામાં ૬ કલાક લાગે છે) ....

(અ) રાતે ૧૧ વાગ્યે (બ) રાતે ૧૨ વાગ્યે (ક) રાતે ૧ વાગ્યે (ડ) રાતે ૨ વાગ્યે

(૧૧) જો આ પ્રવાસનો એક બસના બાળકોનો ખર્ચ ૧૦૦૦૦ રૂપિયા હોય અને બસમાં ૫૦ બાળકો હોય તો એક બાળકના ભાગે કેટલા રૂપિયા ચૂકવવાના થાય ?......................................

પ્રશ્ન-૩. સાપુતારા સરોવરમાં બોટીંગ કરવાનું ભાવપત્રક નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

બોટ	ટીકીટ પ્રતિ વ્યક્તિ	સમય
ડબલ ડેકર	રૂ. ૪૦	૪૦ મિનિટ
પેડલ બોટ	રૂ. ૨૦	૩૦ મિનિટ
મોટર બોટ	રૂ. ૩૦	૨૦ મિનિટ
હલેસાં વાળી	રૂ. ૧૫	૫૦ મિનિટ

(૧) બે બાળકો ડબલ ડેકર બોટમાં ગયા. તો તેમણે કેટલા રૂપિયા ચૂકવ્યાં ?..

(૨) કઇ બોટ એક કલાકમાં બે ચક્કર મારે છે ?................................

(૩) કઇ બોટમાં સૌથી ઓછા ખર્ચમાં સૌથી વધારે સમય મળે છે ?.....

(૪) બાળકોનું એક જૂથ હલેસાવાળી બોટમાં ગયું. તો તેમણે ૧૨૦ રૂપિયા ચૂકવ્યા, તો બોટમાં કેટલા બાળકો ગયા હશે ?.......................................

(૫) એક છોકરાએ બે બોટ કુલ ૫૦ મિનિટ ચલાવી અને કુલ રૂપિયા ૫૦ આપ્યા, તો તેણે કઇ બે બોટ ચલાવી હશે ?

વિષય - પર્યાવરણ ૨. કાન થી કાન

❖ **અધ્યયન નિષ્પતિઓ :-** ૧. પક્ષીઓ અને પ્રાણીઓમાં રહેલ વિવિધતાઓને (ચાંચ, પંજાઓ, કાન, વાળ, માળો અને રહેઠાણ વગેરે) ઓળખશે.
૨.અવલોકનક્ષમ લક્ષણોના આધારે પ્રાણીઓ, પક્ષીઓનાં જૂથ પાડશે (દેખાવ પરથી - કાન, વાળ, ચાંચ, દાંત, ચામડી વગેરે અને વૃતિ પરથી- પાલતું / જંગલી, ઈંડા મૂકતા / બચ્ચાંને જન્મ આપતાં)

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) નીચેનામાંથી કયા પ્રાણીના કાન આપણે જોઇ શકતા નથી ?...............................

(અ) સસલું (બ) હાથી (ક) વાંદરો (ડ) દેડકો

(૨) નીચેનામાંથી કયા પ્રાણીના કાન માથાની ટોચ પર હોય છે ?...........................

(અ) હાથી (બ) માણસ (ક) ગરોળી (ડ) કૂતરો

(૩) નીચેનામાંથી કયા પ્રાણીના કાન પંખા જેવા મોટા હોય છે ?....................................

(અ) હાથી (બ) ઉંદર (ક) જિરાફ (ડ) મોર

(૪) કયું પ્રાણી જેને પાંખો છે, આકાશમાં ઊડી શકે છે છતાં બચ્ચાને જન્મ આપે છે ?................................

(અ) કબૂતર (બ) બાજ (ક) વાગોળ (ડ) ખિસકોલી

(૫) ચામાચિડિયા માટે નીચેના પૈકી શું સાચું નથી ?...

(અ) તેને પાંખો હોય છે. (બ) તે ઈંડું મૂકે છે. (ક) તે બચ્ચાંને જન્મ આપે છે. (ડ) તેને કાન હોય છે.

(૬) નીચેનામાંથી કયું પ્રાણી બચ્ચાંને જન્મ આપે છે ?.............................

(અ) સાપ (બ) મોર (ક) કાચબો (ડ) ઉંદર

(૭) નીચેના પૈકી કયું પ્રાણી ઈંડા મૂકે છે ?...............................

(અ) ચામાચિડિયું (બ) મગર (ક) હરણ (ડ) ગેંડો

(૮) નીચેનામાંથી કયા પ્રાણીના શરીર પર વાળ હોતા નથી ?...............................

(અ) મરઘી (બ) ઉંદર (ક) સિંહ (ડ) ભેંસ

(૯) વાઘ માંસ ખાય છે અને જીભથી પાણી પીએ છે. તેને ....કહેવાય.

(અ) પાલતું પ્રાણી (બ) તૃણાહારી (ક) માંસાહારી (ડ) મિશ્રાહારી

પ્રશ્ન-૨. માગ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો.

(૧) જેના કાન પર્ણો જેવા હોય તેવા પ્રાણીઓના નામ લખો. ....

(૨) જેના કાન પંખા જેવા મોટા હોય તેવા પ્રાણીઓના નામ લખો..

(૩) જેના કાન માથાના ટોચ પર હોય તેવા પ્રાણીઓના નામ લખો...

(૪) જેના કાન માથાની બંને બાજુએ હોય તેવા પ્રાણીઓના નામ લખો...

(૫) એવા બે પ્રાણીઓના નામ આપો જે બચ્ચાને જન્મ આપે છે અને આકાશમાં ઉડી શકે છે..........................

(૬) પક્ષીઓને સાંભળવા માટે કાનની જગ્યાએ શું હોય છે અને તે શાનાથી ઢંકાયેલા હોય છે?............................

....

....

(૭) કેવાં પ્રાણીઓ બચ્ચાને જન્મ આપે છે ?..

....

(૮) કેવાં પ્રાણીઓ ઈંડા મૂકે છે ?...

....

પ્રશ્ન-૩. નીચે આપેલા પ્રાણીઓનું બચ્ચાંને જન્મ આપતાં અને ઈંડા મૂકતાં પ્રાણીઓમાં વર્ગીકરણ કરો.

(મગર, હરણ, ગાય, કાગડો, કાચબો, વાઘ, ગરોળી, પોપટ, માછલી, દેડકો, વાંદરો, હાથી, સાપ, ચકલી, ઉંદર, કાચિંડો)

ઈંડા મૂકતા પ્રાણીઓ	
બચ્ચાંને જન્મ આપતાં પ્રાણીઓ	

પ્રશ્ન- ૪. (અ) મને ઓળખી કાઢો.

(૧) હું સૂંઢ વડે પાણી પીવું છું. ☐

(૨) મારા બચ્ચાંને મીંદડું કહે છે. ☐

(૩) હું પાલતું પ્રાણી છું અને મારા રહેઠાણને તબેલો કહે છે. ☐

(૪) હું એક માછલી છું અને બચ્ચાંને જન્મ આપું છું. ☐

(૫) હું નાનકડું પક્ષી છું અને ઘરમાં માળો બાંધું છું. ☐

પ્રશ્ન-૪(બ) નીચેનાં વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

(૧) દેડકો જમીન અને પાણી બન્નેમાં રહે છે. ☐

(૨) પક્ષીઓને સાંભળવા માટે માથાની બાજુએ કાન હોય છે. ☐

(૩) ઘેટાનાં શરીર પર વાળ હોતાં નથી. ☐

(૪) ઘેટાં - બકરાં પાલતું પ્રાણી છે અને તેના રહેઠાણ ને વાડો કહે છે. ☐

(૫) પક્ષીઓને ચામડી પર વાળ હોતાં નથી અને પીંછાં હોય છે. ☐

પ્રશ્ન-૫. બંધ બેસતાં જોડકાં જોડો.

વિભાગ _ અ	વિભાગ - બ
(૧) પાણી અને જમીન બન્ને જગ્યાએ રહેતું પ્રાણી -	(અ) કૂતરો
(૨) આકાશમાં ઉડતું અને બચ્ચાં ને જન્મ આપતું પ્રાણી -	(બ) ગાય
(૩) કોઢમાં રહેતું પાલતું પ્રાણી -	(ક) ચામાચિડિયું
(૪) મિશ્રાહારી અને પાલતું પ્રાણી -	(ડ) કાચબો

વિષય - પર્યાવરણ ૩. નંદુ સાથે એક દિવસ

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. ઝૂંડમાં રહેતાં પ્રાણીઓ જેવાં કે હાથીઓનાં સમૂહના વર્તનો તેમજ ભારવાહક પ્રાણીઓની ઓળખ મેળવશે.

પ્રશ્ન-૧. નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.

(૧) હાથી શું ખાય છે અને એક દિવસમાં કેટલું ખાઇ શકે?..

....

....

(૨) હાથી દિવસમાં કેટલા કલાક આરામ કરે છે ?..

....

(૩) હાથી શરીરને ઠંડુ રાખવા શું કરે છે ?..

....

(૪) હાથી શા માટે પાણી અને કાદવમાં પડી રહે છે?..

....

(૫) હાથી કેટલા વર્ષ સુધી ટોળામાં રહે છે ?..

....

(૫) ટોળામાં રહેતાં પ્રાણીઓનાં નામ લખો. ....

....

(૬) કયાં કયાં પ્રાણીઓ પર સવારી કરી શકાય ?..

(૭) ભાર ખેંચી શકતા પ્રાણીઓને કેવા પ્રાણીઓ કહી શકાય ?..

....

(૮) ભાર વાહક પ્રાણીઓનાં નામ લખો. ....

(૯) બગલો શા માટે ભેંસ પર બેસે છે ?..

....

(૧૦) ઊંટને રણપ્રદેશનું વાહન શા માટે કહેવામાં આવે છે ?..

....

....

....

પ્રશ્ન- ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) હાથી પાતાના શરીરને ઠંડુ રાખવા .... હલાવે છે.

(અ) સૂંઢ (બ) પૂંછડી (ક) કાન (ડ) પગ

(૨) હાથીનાં ટોળામાં પ્રમુખ કોણ હોય છે ?..

(અ) ઘરડી હાથણી (બ) હાથી (ક) હાથણી (ડ) હાથીનું બચ્ચું

(૩) નીચેનામાંથી કયુ પ્રાણી ભારવાહક નથી ?...

(અ) ઘોડો (બ) હાથી (ક) બળદ (ડ) ઘેટું

(૪) નીચેમાંથી કયા પ્રાણી પર સવારી કરી શકાય છે ?...............................

(અ) સિંહ (બ) ઊંટ (ક) બળદ (ડ) જિરાફ

(૫) હાથી માટે નીચેના પૈકી શું સાચું નથી ?..

(અ) તેના પર સવારી કરી શકાય છે. (બ) તે ભાર વાહક પ્રાણી છે.

(ક) તે રણપ્રદેશનું વાહન છે. (ડ) તેને પાણી અને કાદવમાં રમવું ગમે છે.

(૬) નીચેનામાંથી કયાં પ્રાણી સાથે પૈડાવાળું વાહન જોડીને માલની હેરફેર કે મુસાફરી કરી શકાતી નથી ?........

(અ) ગધેડું (બ) ઊંટ (ક) બળદ (ડ) ઘોડો

(૭) નીચેનામાંથી કયા પ્રાણીનો ઉપયોગ ખેતીકામ અને ભાર ઉંચકવા માટે થાય છે ?......................

(બ) પાડો (બ) બળદ (ક) ઊંટ (ડ) ગધેડું

(૮) નીચેનામાંથી કયા પ્રાણી ટોળામાં રહેતાં નથી ?..

(અ) હાથી (બ) ઘેટાં (ક) હરણ (ડ) વાઘ

પ્રશ્ન-૩. મને ઓળખી કાઢો હું કયું પ્રાણી છું.

(૧) હું રણપ્રદેશનું વાહન છું. [ ]

(૨) પહેલાનાં જમાનામાં મારો ઉપયોગ દૂરના સ્થળો સુધી મુસાફરી કરવા માટે થતો હતો. [ ]

(૩) મારો ઉપયોગ ખેતીકામમાં થાય છે. [ ]

(૪) મારા પર માટી કે અનાજની ગુણો લાદીને બીજા સ્થળે લઇ જવાય છે. [ ]

(૫) હું સૌથી મોટું પ્રાણી છું અને પહેલાનાં જમાનામાં મારો ઉપયોગ યુધ્ધમાં થતો હતો. [ ]

પ્રશ્ન- ૪. નીચનાં વિધાનો સાચાં બને તે રીતે ખોટો શબ્દ છેકી નાખો.

(૧) જંગલમાં હરણ ટોળામાં / એકલાં રહે છે.

(૨) હાથીના કાન / સૂંઢ પંખાની જેમ કામ કરે છે.

(૩) મોટા હાથીનું વજન ૨૦૦ કિગ્રા થી ઓછુ / વધારે હોય છે.

(૪) રણપ્રદેશમાં ઊંટગાડી / ઘોડાગાડી માં બેસીને મુસાફરી કરી શકાય છે.

(૫) ઘોડો / ઊંટ લાંબા સમય સુધી પાણી અને ખોરાક વગર ચલાવી શકે છે.

વિષય - પર્યાવરણ   ૪. અમૃતાની વાર્તા

❖ **અધ્યયન નિષ્પતિઓ :-** ૧. પોતાની આસપાસ વાતાવરણમાં ઉગતાં વૃક્ષો, મૂળ, ફળોને તેમના આકાર, રંગ, સુગંધ જેવાં સામાન્ય લક્ષણોને આધારે ઓળખશે અને તેનું મહત્વ સમજશે.

પ્રશ્ન- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) ખેજડી ગામના લાકો કયા નામથી ઓળખાય છે ?...................................

(અ) ગુર્જર (બ) બિશ્નોઇ (ક) મારવાડી (ડ) મેવાડી

(૨) કઇ ઋતુમાં વૃક્ષો પરથી પાન ખરી જાય છે અને નવાં પાન ફૂંટવાની શરૂઆત થાય છે ?.....................

(અ) વસંત (બ) વર્ષા (ક) શરદ (ડ) ગ્રીષ્મ

(૩) આંબા પર કઇ ઋતુમાં ફૂલ અને ફળ આવે છે ?.................................

(અ) ચામાસું (બ) શિયાળો (ક) ઉનાળો (ડ) વર્ષા

(૪) નીચેનામાંથી કયા ફળ શિયાળાની ઋતુમાં જોવા મળતાં નથી ?..

(અ) બોર (બ) જાંબુ (ક) જામફળ (ડ) સફરજન

(૫) નીચેનામાંથી કયા ફળ બારેમાસ જોવા મળે છે ?...............................

(અ) કેરી (બ) ચીકુ (ક) દ્રાક્ષ (ડ) કેળાં

(૬) નીચેનામાંથી કયા વૃક્ષો પર ઉનાળાની ઋતુમાં ફૂલો જોવા મળતાં નથી ?..................................

(અ) લીમડો (બ) બાવળ (ક) ખાખરો (ડ) ગુલમહોર

(૭) અભયારણ્ય માટે નીચેના પૈકી શું સાચું નથી ?..

(અ) પશુ - પક્ષી ઓ મુક્ત રીતે હરીફરી શકે છે. (બ) પશુ -પક્ષીઓને હેરાન ગતિ કરી શકાય નહી.

(ક) જંગલમાં આપણે ગમે ત્યારે પરવાનગી વગર હરી ફરી શકીએ છીએ. (ડ) શિકાર કરવાની મનાઇ હોય છે.

(૮) વૃક્ષોમાંથી આપણને નીચેના પૈકી શું ના મળી શકે ?...

(અ) પ્લાસ્ટિક (બ) ઔષધિ (ક) કાગળ (ડ) ઇમારતી લાકડું

પ્રશ્ન-૨. નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.

(૧) ખેજડી ગામ કયા રાજ્યમાં આવેલું છે અને તે નામ કેવી રીતે પડયું ?..

....

....

(૨) તમારાં ઘર અને શાળાની આસપાસ કયાં કયાં વૃક્ષો આવેલા છે ?...

....

(૩) આપણે વૃક્ષો શા માટે વાવવાં જોઇએ ?...

....

....

(૪) ફળ આપતાં વૃક્ષો કયા કયા છે ? ફળો કોણ કોણ ખાય છે ?..

....

(૫) કઇ કઇ જગ્યાએ ઘાસ, નાના છોડ, વૃક્ષો કોઇના વાવ્યા વગર પોતાની જાતે ઊગે છે અને કેમ ઊગતા હશે ?..

....

....

(૬) લોકો પ્રાણીઓ - પક્ષીઓનો શિકાર કેમ કરતાં હશે ?..

....

....

(૭) અભયારણ્યમાં જો પશુ - પક્ષીઓનો શિકાર કરવામાં આવે તો શું થાય ?..

....

....

(૮) ઉનાળામાં ફૂલો આવતાં હોય તેવી વનસ્પતિનાં નામ લખો. ....

....

(૯) કયાં ફળો બારેમાસ જોવા મળે છે ?..

(૧૦) અમૃતા અને ગામનાં લાકોએ વૃક્ષોને કાપતાં બચાવવાં શું કર્યુ ? અને તેનું શું પરિણામ મળ્યું ?..................

....

....

પ્રશ્ન-૩. નીચેનાં વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

(૧) અભયારણ્યમાં પ્રાણીઓનો શિકાર કરી શકાય છે.

(૨) વૃક્ષો અને પ્રાણીઓ વગર આપણું જીવન શક્ય નથી.

(૩) વૃક્ષો વરસાદ લાવવામાં મદદરૂપ થાય છે.

(૪) વૃક્ષો કપાતાં હોય ત્યાં આપણે મદદરૂપ થવુ જોઇએ.

(૫) વધુ વૃક્ષો વાવવાં જોઇએ અને તેમનું જતન કરવું જોઇએ.

(૬) બળતણ માટે વૃક્ષો કાપવાં જાઇએ.

પ્રશ્ન- ૪. નીચે આપેલી વસ્તુઓનું આપેલામાં કોષ્ટકમાં વર્ગીકરણ કરો.

(કાગળ, બૂટ, ઈડા, લાખ, માંસ, પટ્ટો, ઔષધિ, ગુંદર, ઈમારતી લાકડું, છાણિયું ખાતર, ફળ, ઊન, સુતરાઉ કાપડ)

પ્રાણીઓ માંથી મળતી વસ્તુઓ	
વનસ્પતિમાંથી મળતી વસ્તુઓ	

વિષય - પર્યાવરણ   ૫. અનિતા અને મધમાખીઓ

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. ઝૂંડમાં રહેતાં પ્રાણીઓ જેવાં કે કીડીઓ, માખીઓ વગેરેનાં સમૂહોનાં વર્તનોને ઓળખશે.

પ્રશ્ન- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) કયાં વૃક્ષોનાં ફૂલો મધમાખીને ખૂબ ગમે છે ?......................

(અ) આંબો (બ) લીમડો (ક) લીચી (ડ) ખેજડી

(૨) કયા મહિનામાં મધમાખીઓ ઈંડા મૂકે છે ?..............................

(અ) ઑક્ટોબર થી ડિસેમ્બર (બ) ફેબ્રુઆરી થી માર્ચ (ક) ઑગષ્ટ થી ઑક્ટોબર (ડ) જુન થી ઑગષ્ટ

(૩) કયા ધોરણ સુધી બાળકો મફત શિક્ષણ મેળવી શકે ?...............................

(અ) પાંચ ધોરણ સુધી (બ) સાત ધોરણ સુધી (ક) દસ ધોરણ સુધી (ડ) આંઠ ધોરણ સુધી

(૪) મધમાખીનો ઉછેર કરવા સરકાર આપણને કઇ મદદ કરે છે ?...

(અ) પૈસા આપે છે. (બ) તાલીમ આપે છે. (ક) સામગ્રી પૂરી પાડે છે. (ડ) ત્રણેયમાંથી એકપણ નહી.

(૫) લીચીનાં વૃક્ષોને કયા મહિનામાં ફૂલો આવે છે ?..

(અ) જુન (બ) સપ્ટેમ્બર (ક) ફેબ્રુઆરી (ડ) ડિસેમ્બર

(૬) એક માખી રસવાળા ફૂલ શોધી લે ત્યારે બીજી માખીઓને જણાવવા માટે .... કરે છે.

(અ) નૃત્ય કરે છે. (બ) ગીત ગાય છે. (ક) પાંખો ફફડાવે છે. (ડ) ઉંચે ઊડે છે.

(૭) કઇ માખીઓ વગર મધપૂડા કે રસનો સંગ્રહ શક્ય નથી ?.................................

(અ) રાણી માખી (બ) કામદાર માખીઓ (ડ) નાની માખીઓ (ડ) મોટી માખીઓ

(૮) નીચેનામાંથી કયું જીવજંતુ જુથમાં રહેતું નથી ?...................................

(અ) ઊધઈ (બ) ભમરી (ક) કીડી (ડ) કરોળિયો

પ્રશ્ન-૨. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧) અનિતા કયા ગામની વતની હતી તે કયાં આવેલું છે ?...

....

(૨) કયા જીવજંતુઓ ફૂલોની નજીક જાય છે ?..

(૩) આ જીવજંતુઓ શા માટે ફૂલોની નજીક જાય છે ?...

....

(૪) મધમાખીનો ઉછેર કરતી વખતે કઇ કઇ મુશ્કેલીઓ પડે છે ?..

....

....

(૫) મધમાખી ડંખ મારે ત્યારે કેવો ઉપચાર કરી શકાય ?...

....

....

(૬) મધનો ઉપયોગ શાનાં શાનાં માટે થાય છે ?..

....

(૭) દરેક મધપૂડામાં માખીઓ કેવી રીતે મધ એકઠું કરે છે ?..

....

....

....

(૯) મધમાખીની જેમ બીજા કયા જીવજંતુઓ જૂથમાં રહે છે ?...

(૧૦) મધમાખીઓનાં ઉછેર માટે કયો સમયગાળો ઉત્તમ ગણાય છે ? શા માટે ?...

....

....

પ્રશ્ન -૩. નીચેની ખાલીજગ્યા પૂરો.

(૧) અનિતાને દરેક મધમાખીની પેટીમાંથી .... કિગ્રા મધ મળતું.

(૨) મધપૂડામાં .... ઈંડા મૂકે છે.

(૩) .... માખીઓ ફૂલોમાંથી રસ એકઠો કરે છે.

(૪) ....કીડીઓ દરની રક્ષા અને દેખભાળ કરે છે.

(૫) બિહારમાં બોચાહા ગામની આસપાસના લાકો ....ઉછેરવાનું કામ કરે છે.

પ્રશ્ન-૪. નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

(૧) ધોરણ- ૮ સુધી બાળકો મફત શિક્ષણ મેળવી શકે છે. ☐

(૨) મધમાખીઓને આંબાના વૃક્ષના ફૂલો બહુ ગમે છે. ☐

(૩) મધમાખીઓના ઉછેર માટે ડિસેમ્બર થી ફેબ્રુઆરી નો સમયગાળો ઘણો અનુકુળ હોય છે. ☐

(૪) સરકાર મધમાખીઓના ઉછેર માટે તાલીમ આપે છે. ☐

(૫) મધપૂડામાં કામદાર માખી ઈંડા મૂકે છે. ☐

પ્રશ્ન-૫. બંધબેસતાં જોડકા જોડો.

વિભાગ - અ	વિભાગ - બ
(૧) રાણી કીડી -	(અ) ખાવાનું શાધે છે અને દર સુધી પહોંચાડે છે.
(૨) સિપાહી કીડી -	(બ) ફૂલોનો રસ ચૂસે છે.
(૩) કામદાર કીડી -	(ક) દરની રક્ષા અને દેખભાળ કરે છે.
(૪) કામદાર મધમાખી -	(ડ) ઈંડા મૂકે છે.

વિષય - અંગ્રેજી 1. GET UP AND DANCE

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧.૪.૧/ ૧.૪.૨/ ૧.૪.૫ / ૫.૪.૧

પ્રશ્ન-૧. નીચે આપેલી સૂચનાઓને યોગ્ય ચિત્ર સાથે જોડો.

(1) Hands on Waist.

(2) Write in note book.

(3) Drink water.

(4) Read a story book.

(5) Hands up.

(6) Ride a bicycle.

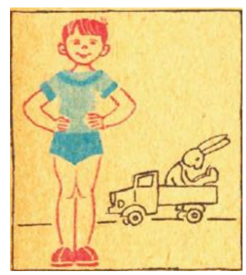

(7) Hands down

(8) Eat an apple.

(9) Sit down.

(10) Kick the ball.

પ્રશ્ન -૨. નીચે આપેલા શરીરના ભાગોને તેમના યોગ્ય નામ સાથે જોડો.

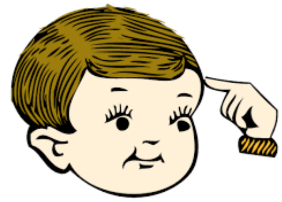

Ear	Teeth
Eye	Neck
Fingers	Head
Shoulder	Nose
Tongue	leg
Hand	lip

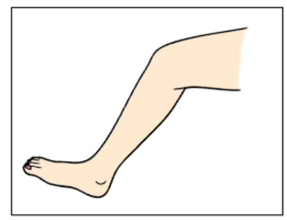
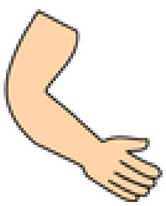
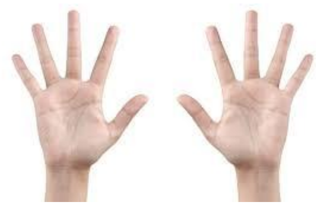

પ્રશ્ન-૩. નીચેના જોડકા જોડો.

વિભાગ - A	ઉત્તર	વિભાગ - B
(1) Eat		(1) water.
(2) Drink		(2) to the school.
(3) Play		(3) an apple.
(4) Go		(4) a basketball.

વિષય - ગુજરાતી ૪. લાખો વણઝારો

❖ **અધ્યયન નિષ્પતિઓ :-** ૨.૪.૫ / ૨.૪.૬ / ૨.૪.૮ / ૩.૪.૨ / ૪.૪.૫ / ૫.૪.૩

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) "લાખા વણઝારાએ ડાઘિયા કૂતરાને શેઠને ત્યાં **સાન** માં મૂક્યો." અહીં સાન એટલે શું ?......................

(અ) આબરૂ (બ) ઈશારો (ક) ગીરો (ડ) નશાન

(૨) " આ કૂતરાએ મારી **શાખ** પર પાણી ફેરવ્યું." અહીં શાખ એટલે ?..........................

(અ) ડાળી (બ) આબરૂ (ક) વિભાગ (ડ) ગીરો

(૩) આંખ બતાવવી રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ શું થાય ?..

(અ) આંખનો ઈલાજ કરાવવો (બ) આંખની તપાસ કરાવવી (ક) ગુસ્સો પ્રગટ કરવો (ડ) આંખમાં જોવા કહેવું

(૪) ડાઘાસર સરોવર કયા શહેરની પાસે આવેલું છે ? ....

(અ) પાલનપુર (બ) સાંતલપુર (ક) રાંધનપુર (ડ) વિજાપુર

(૫) લાખો વણઝારો વાણિયા પાસે શા માટે ગયો ?...

(અ) ઉછીના પૈસા લેવા માટે (બ) કૂતરો વેચવા માટે (ક) ખબર- અંતર પૂછવા (ડ) ખાતર પાડવા

(૬) ડાઘિયો માથુ પછાડીને મૃત્યુ પામ્યો કારણ કે ....

(અ) શેઠે ડાઘિયાને કાઢી મૂક્યો. (બ) લાખાએ આંખ બતાવી મોં ફેરવી લીધું.

(ક) ડાઘિયો ચોરને પકડી ના શક્યો. (ડ) લાખાએ ભીડ પડતા ડાઘિયાને કાઢી મૂક્યો.

(૭) લાખાએ ડાઘિયાની યાદમાં શું બનાવ્યુ ?.......................

(અ) મંદિર (બ) પાળિયા (ક) સરોવર (ડ) ડેરી

(૮) (હરખ, આનંદ, ઈચ્છા, ખુશી) શબ્દજૂથમાંથી કયો શબ્દ અર્થની દ્દષ્ટિએ અલગ પડે છે ?..........................

(અ) ખુશી (બ) હરખ (ક) આનંદ (ડ) ઈચ્છા

(૯) નીચેનામાંથી સમાનાર્થી શબ્દ માટે કયું જોડકું સાચું નથી ?...............................

(અ) માસ - મહિનો (બ) હરખ - આનંદ (ક) પ્રિય - અપ્રિય (ડ) વિશાળ - ખૂબ મોટું

(૧૦) નીચેનામાંથી વિરૂધ્ધાર્થી અર્થ માટે કયું જોડકું સાચું છે ?..................................

(અ) પાસે × નજીક (બ) ધ્યાન × બેધ્યાન (ક) પ્રિય × વહાલું (ડ) આબરૂ × શાખ

પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ બે થી ત્રણ વાકયમા લખો.

(૧) લાખાએ ડાઘિયાને શેઠને ત્યાં કેમ મૂક્યો ?...

....

(૨) લાખાએ સરોવર શા માટે બનાવ્યું ?..

....

(૩) શેઠનું ખોવાયેલું ધન કોણે પાછું અપાવ્યું ? કેવી રીતે ?...

....

(૪) વાણિયાએ ડાઘિયાને વહેલો છુટો કેમ કરી દીધો ?..

....

(૫) ડાઘિયો ઘડીભર થંભી કેમ ગયો ?...

....

(૬) “લાખો વણઝારો“ એકમમાંથી આપણને શું શીખ મળે છે ?..

....

....

પ્રશ્ન-૩. નીચેના રૂઢિપ્રયોગના અર્થ આપી તે માટે સાચું વિધાન શાધીને લખો.

(૧) દૂધે ધોયેલું - વિશ્વાસપાત્ર વાક્ય - ....

(અ) લાખાએ શેઠને દૂધથી ધોઇને પૈસા આપ્યા. (બ) શેઠે લાખાને કહ્યુ કે તમારા પૈસા દૂધે ધોયેલા છે.

(૨) ખાતર પડવું - ચોરી થવી વાક્ય - ....

(અ) ખેડૂત શેઠને ઘેર ખાતર લેવા માટે ગયો. (બ) ગઇ રાત્રે શેઠના ઘેર ખાતર પડયું.

(૩) પાણી ફેરવવું - આબરૂ કાઢવી વાક્ય - ....

(અ) ગણેશે ખરાબ કામ કરીને પિતાના નામ પર પાણી ફેરવ્યું. (બ) ગણેશે ડોક્ટર બનીને પિતાના નામ પર પાણી ફેરવ્યું.

(૪) આંખ વાળી લેવી - દુઃખી હૃદયે વિદાય લેવી વાક્ય - ....

(અ) પરીક્ષામાં નાપાસ થતા નરેશે આંખ વાળી લીધી. (બ) પરીક્ષામાં સારા ગુણે પાસ થતા નરેશે આંખ વાળી લીધી.

પ્રશ્ન-૪. નીચેના શબ્દોને શબ્દકોશના ક્રમમાં ગોઠવો.

(૧) પગેરું, શાખ, સાન, ફિટકાર, ઈશારો

૧....................... ૨.......................... ૩............................ ૪.............................૫...............................

(૨) રકમ, હરખ, આબરૂ, વિશાળ, જીવ

૧....................... ૨.......................... ૩............................ ૪.............................૫...............................

(૩) દૂધ, ધ્યાન, પાણી, ખાતર, પીઠ

૧....................... ૨.......................... ૩............................ ૪.............................૫...............................

પ્રશ્ન-૪. નીચે આપેલી પરિસ્થિતિમાં તમે શું કરશો તે જણાવો.

(૧) તમને લગ્નપ્રસંગે પૈસાની જરૂર પડે ત્યારે ....

....

(૨) તમારા પડોશીને ઘેર રાત્રે ચોરી થતાં માલૂમ પડે ત્યારે ....

વિષય - ગુજરાતી ૫. ઉખાણા

❖ **અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧.૪.૫ / ૨.૪.૩**

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) કયા ફળમાં પાણી ભરેલું હોય છે ?............................

(અ) સફરજન (બ) કેરી (ક) નાળિયેર (ડ) તડબૂચ

(૨) “ચાર પાયાવાળુ આસન” માટે સાચો શબ્દ લખો.......................................

(અ) પાટલો (બ) બાજઠ (૩) પાટલી (૪) ખુરશી

(૩) સવારે આવીને, સાંજે કોણ સંતાય જાય છે ?............................

(અ) સૂરજ (બ) ચંદ્ર (ક) તારા (ડ) વાદળ

(૪) (પાણી, જળ, ભૂ, વારિ) શબ્દજૂથમાંથી અર્થની દૃષ્ટિએ કયો શબ્દ જુદો પડે છે ?........................

(અ) જળ (બ) વારિ (ક) ભૂ (ડ) પાણી

(૫) શબ્દકોશના ક્રમ માટે સાચી હરોળ કઇ છે?...

(અ) સૂરજ, બકરી, પાંદડુ, ગોખલો (બ) બકરી, પાંદડુ, સૂરજ, ગોખલો

(ક) પાંદડુ, બકરી, ગોખલો, સૂરજ (ડ) ગોખલો, પાંદડુ, બકરી, સૂરજ

(૬) અવ્યવસ્થિત આડા અવળા વાળ એટલે ....

(અ) ચોટલો (બ) બાબરી (ક) જટા (ડ) અંબોડો

પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક - બે વાક્યમાં લખો.

(૧) જટા હોવા છતાં જોગી કોણ નથી ?..

(૨) કવિએ કોબીજની શી ઓળખ આપી છે?..

....

(૩) કોણ જન્મતાની સાથે જ મૃત્યુ પામે છે ?..

....

(૪) આપણી સાથે સાથે કોણ ચાલે છે ?..

....

(૫) જ્ઞાનની બારીઓ કોણ ખોલે છે ?...

પ્રશ્ન- ૩. મને ઓળખો, હું કોણ ?

(૧) મોં ન હોવા છતાં અવાજ કરું છું, જન્મ થાય છે પણ શરીર નથી. [ ]

(૨) વૃક્ષ પર રહુ છું પણ પક્ષી નથી, ત્રણ આંખો છે પણ શંકર નહી. [ ]

(૩) હાલુ છું પણ જીવ નથી, પગ નથી પણ ચાલુ છું. [ ]

(૪) દુનિયા આખી ઘરમાં લાવું, એક જ ક્લિકમાં માહિતી આપું [ ]

પ્રશ્ન-૪. નીચે આપેલા વિષય પર પાંચ છ વાક્યમાં વર્ણન કરો.

(૧) નાળિયેરઃ- ....

....

....

....

....

(૨) રાષ્ટ્રધ્વજ :- ....

....

....

....

....

(૩) કૂતરો :- ....

....

....

....

....

પ્રશ્ન-૫. યોગ્ય રીતે જોડકા જોડો.

વિભાગ - અ	ઉત્તર	વિભાગ - બ
(૧) વૃક્ષ પર પક્ષીઓ માળો બાંધે છે	(૧)	(૧) લીમડાના પર્ણ સ્વાદમાં કડવા હોય છે.
(૨) ઉનાળામાં સૂરજ ખૂબ તપે છે.	(૨)	(૨) વાંદરો ઝાડ પર રહે છે.
(૩) પપૈયાના પાન મોટા હોય છે.	(૩)	(૩) શિવમ હોશિયાર છોકરો છે.
(૪) દુનિયામાં સૌથી મોટું તીર્થ માબાપ છે.	(૪)	(૪) સવારે સૂર્યનો તડકો મીઠો લાગે છે.
(૫) કોયલ ચતુર પક્ષી છે.	(૫)	(૫) આ જગમાં અનેક ધર્મના લાકો રહે છે.

પ્રશ્ન-૬. ઉદાહરણ મુજબ (કેવો, કેવી, કેવુ) શબ્દ લખો.

(૧) સાડી - .... (૨) સફરજન - .... (૩) હીંચકો - ....

(૪) ઘડો - .... (૫) જટા - .... (૬) સ્કુટર - ....

પ્રશ્ન-૭. આડા અવળા અક્ષરોને ગોઠવી સાચા શબ્દો લખો.

(૧) રસૂજ - .... (૨) ચકોહીં - .... (૩) બીજકો - ....

(૪) ઠબાજ - .... (૫) સઆન - .... (૬) તુચર - ....

વિષય - ગણિત ૪. ટીક ટીક

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઃ-૧. સમયના નાના મોટા એકમો વિશે જાણે અને જરૂરી પરિસ્થિતિમાં તેનો ઉપયોગ કરી શકે ઘડિયાળનો ઉપયોગ કરીને સમયને કલાક અને મીનીટમાં માં યોગ્ય રીતે વાંચે છે. a.m અને p.m માં વ્યક્ત કરે છે.

૨. ૧૨ કલાકના ઘડિયાળ સાથે સંબધિત સમય ૨૪ કલાકની ઘડિયાળના સંદર્ભ માં દર્શાવે છે.

૩. સમયના સંદર્ભમાં કેલેન્ડર સમજે.

૪. અગાઉની અથવા આગામી પરિચિત દૈનિક જીવનની ઘટનાઓ ના સમયગાળાની સમયની સરવાળા અને બાદબાકીનો ઉપયોગ કરીને ગણતરી કરે છે.

૫. રોજિંદા જીવનની આગળ પાછળ ઘટનાઓના સમયગાળા વિશે સમજે અને ક્રમ આપે

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) ઘડિયાળમાં મિનિટ કાંટો '૧' થી શરૂ થઇ પાછો '૧' સુધી આવતા કેટલો સમય લાગે ?..........................

(અ) ૩૦ મિનિટ (બ) ૧ મિનિટ (ક) ૧૦ મિનિટ (ડ) ૬૦ મિનિટ

(૨) તા- ૮/૬/૨૦૧૯ ને બીજી રીતે ....લખાય.

(અ) ૮ મે ૨૦૧૯ (બ) ૮ જુલાઇ ૨૦૧૯ (ક) ૮ જૂન ૨૦૧૯ (ડ) ૮ માર્ચ ૨૦૧૯

(૩) ૧૫ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૯ ને બીજી કઇ રીતે લખાય ?...

(અ) ૧૫/૯/૨૦૧૯ (બ) ૧૫/૧૦/૨૦૧૯ (ક) ૧૫/૦૭/૨૦૧૯ ૧૫/૦૧/૨૦૧૯

(૪) ઉનાળુ વેકેશન તા- ૦૫/૦૫/૨૦૧૯ થી તા- ૦૯/૦૬/૨૦૧૯ સુધી છે તો બાળકોને કેટલા દિવસની રજાઓ મળશે ? ....

(અ) ૩૩ દિવસ (બ) ૩૪ દિવસ (ક) ૩૦ દિવસ (ડ) ૩૫ દિવસ

(૫) શરદીની દવાની બોટલ પર ઉત્પાદનની તારીખ ૧૧ ઓગષ્ટ ૨૦૧૮ છે અને સમાપ્તિની તારીખ ૧૧ ઓક્ટોબર ૨૦૨૦ છે, તો શરદીની દવા કેટલા વર્ષ અને મહિના ઉપયાગમાં લઇ શકાય ?..........................

(અ) બે વર્ષ એક મહિનો (બ) બે વર્ષ બે મહિના (ક) એક વર્ષ બે મહિના (ડ) એક વર્ષ એક મહિનો

(૬) ૧૨ કલાકની ઘડિયાળમાં બપોરના ૨:૦૦ કલાક વાગ્યા હોય તો, ૨૪ કલાકની ઘડિયાળમાં કેટલો સમય હોય?......

(અ) ૧૩: ૦૦ કલાક (બ) ૨૦: ૦૦ કલાક (ક) ૧૫: ૦૦ કલાક (ડ) ૧૪: ૦૦ કલાક

(૭) 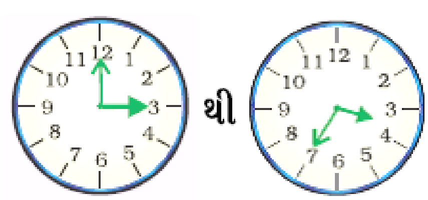 આપેલ ચિત્રને આધારે કહો કે મિનિટ કાંટાને ખસતા કેટલો સમય લાગશે ?...

(અ) ૩૦ મિનિટ (બ) ૨૫ મિનિટ (ક) ૩૫ મિનિટ (ડ) ૪૫ મિનિટ

(૮) નીચે આપેલા પ્રાણીઓમાં કયા પ્રાણીનો વિકાસ ઝડપથી થશે ?............................

(અ) હાથી (બ) મરઘી (ક) ગાય (ડ) માણસ

(૯) ઘડિયાળમાં કલાક કાંટોને '૨' થી '૩' સુધી આવતા કેટલો સમય લાગે ?............................

(અ) ૬૦ મિનિટ (બ) ૨૦ મિનિટ (ક) ૩૦ મિનિટ (ડ) ૧ મિનિટ

પ્રશ્ન-૨. આપેલા સમય પ્રમાણે ઘડિયાળમાં કાંટા દોરો.

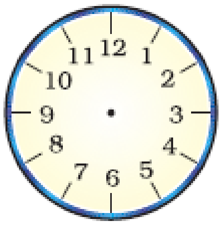

૪ :૦૦

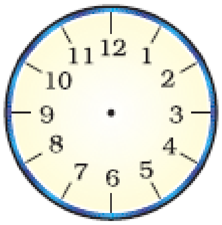

૨ :૩૦

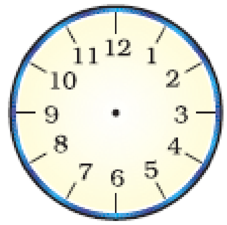

૧૦:૪૫

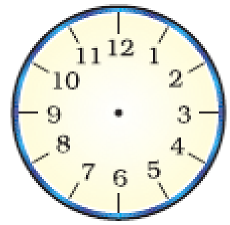

૯ :૨૦

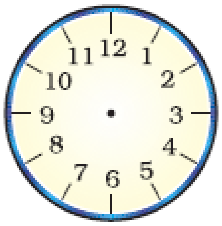

૧૨:૦૦

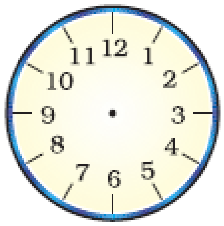

૮ :૩૫

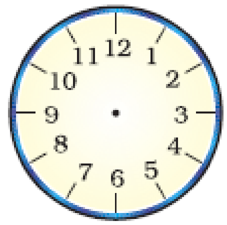

૩ :૪૦

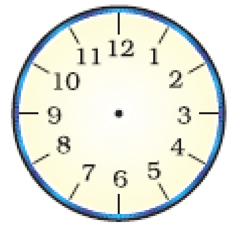

૧૦ :૧૦

પ્રશ્ન-૩. ઘડિયાળમાં જોઇને સમય લખો.

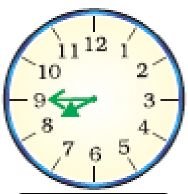

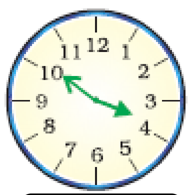

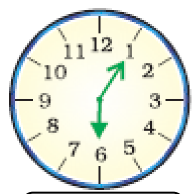

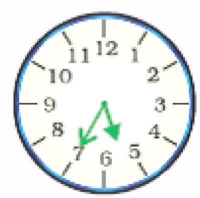

પ્રશ્ન-૪. નીચેના કોયડા ઉકેલો.

(૧) જીનલે રાત્રે ૮:૦૦ વાગ્યાથી ૯:૪૫ વાગ્યા સુધી ગૃહકાર્ય કર્યુ, તો તેણીએ કેટલો સમય ગૃહકાર્ય કર્યુ ?	(૨) મુકેશની શાળાનો સમય ૧૦:૩૦ વાગ્યાનો છે, પણ આજે તે ૧૦:૫૦ વાગ્યે શાળામાં પહોંચ્યો તો તે શાળામાં સમયસર પહોંચવામાં કેટલી મિનિટ મોડો પડયો ?
(૩) ટ્રેનનો ઉપડવાનો સમય ૬:૧૫ a.m છે. ટપુ રેલ્વે સ્ટેશને ૬:૦૦ p.m પહોંચે છે. તો ટપુ ટ્રેનમાં મુસાફરી કરી શકશે કે ટ્રેન ચૂકી જશે ?	(૪) શાળામાં દિવાળી વેકેશન ૨૫ ઓક્ટોબર થી શરૂ થાય છે. દિવાળી વેકેશન ૨૧ દિવસનું હોય તો શાળા કઇ તારીખે શરૂ થશે ?

(૫) વડોદરાથી ૮:૦૦ કલાકે ઉપડેલી બસ સાપુતારા ૨:૧૫ કલાકે પહોંચે તો વડોદરાથી સાપુતારા પહોંચતા કેટલો સમય થાય ?	(૬) નિષ્ઠાએ ૨૦:૪૫ થી ટી.વી જોવાનુ શરૂ કર્યુ. તેણીએ ૪૫ મિનિટ ટી.વી જોયું તો તેણીએ કેટલા વાગ્યા સુધી ટી.વી જોયું હશે ?

પ્રશ્ન-૫. નીચે આપેલી માહિતીને આધારે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૦૨ માર્ચ ૨૦૧૫
મુન્નીનો જન્મ થયો.

૧૫ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૫
મુન્નીને પહેલો દાંત આવ્યો.

૨૦ નવેમ્બર ૨૦૧૫
મુન્ની ભાખોડિયાં ભરતી થઇ.

૧૦ નવેમ્બર ૨૦૧૫
મુન્ની બેસતાં શીખી

૦૫ જાન્યુઆરી ૨૦૧૬
મુન્ની ઊભા રહેતી શીખી

૦૨ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૫
મુન્નીએ પહેલી વાર કેળું ખાધું

૦૫ ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૬
મુન્નીએ ચાલવાનું શરૂ કર્યુ.

(૧) મુન્ની બેસતાં શીખી ત્યારે કેટલા મહિનાની હતી ?...

(૨) મુન્ની ભાખોડિયાં ભરતી થઇ ત્યારે કેટલા મહિનાની હતી? માર્ચથી નવેમ્બર સુધી કેટલા મહિના પસાર થયા હશે ? ....

(૩) મુન્નીએ ચાલવાનું શરૂ કર્યુ ત્યારે કેટલા મહિનાની હતી ?...

(૪) મુન્નીએ સૌથી પહેલા શું કર્યુ ?...

(અ) બેસતાં શીખી (બ) પહેલી વાર કેળું ખાધું (ક) ચાલવાનું શરૂ કર્યું (ડ) ઊભા રહેતી શીખી.

(૫) મુન્નીને દાંત આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર કેટલી હતી ?..

(૬) મુન્નીના જીવનકાળને યોગ્ય ક્રમમાં ગાઠવો.

૦૨/૩/૨૦૧૫			
જન્મ થયો			

પ્રશ્ન-૬. ૧૨ કલાકની ઘડિયાળના સમયને ૨૪ કલાકની ઘડિયાળમાં લખો.

(૧) બપોરના ૧ :૦૦ કલાક - .... (૨) સાંજના ૫:૩૦ કલાક - ....

(૩) રાત્રિના ૮ :૦૦ કલાક - .... (૪) રાત્રિના ૧૦:૧૫ કલાક - ....

વિષય - ગણિત   ૫. દુનિયા જોવાનો રસ્તો

❖ અધ્યયન નિષ્પતિ:- ૧. વિવિધ વસ્તુઓનું ઉપરથી દ્રશ્ય (ટોપ વ્યુ),સામેથી દ્રશ્ય (ફ્રન્ટ વ્યુ)અને બાજુથી દ્રશ્ય સાઈડ વ્યુ) ને દોરે છે.

૨.નકશાની સમજ મેળવી તે આધારે રસ્તા શોધે.

પ્રશ્ન-૧. નીચે આપેલી વસ્તુઓને બાજુએથી અને ઉપરથી જોતા કેવી દેખાશે તે દર્શાવેલ છે તે યોગ્ય રીતે જોડો.

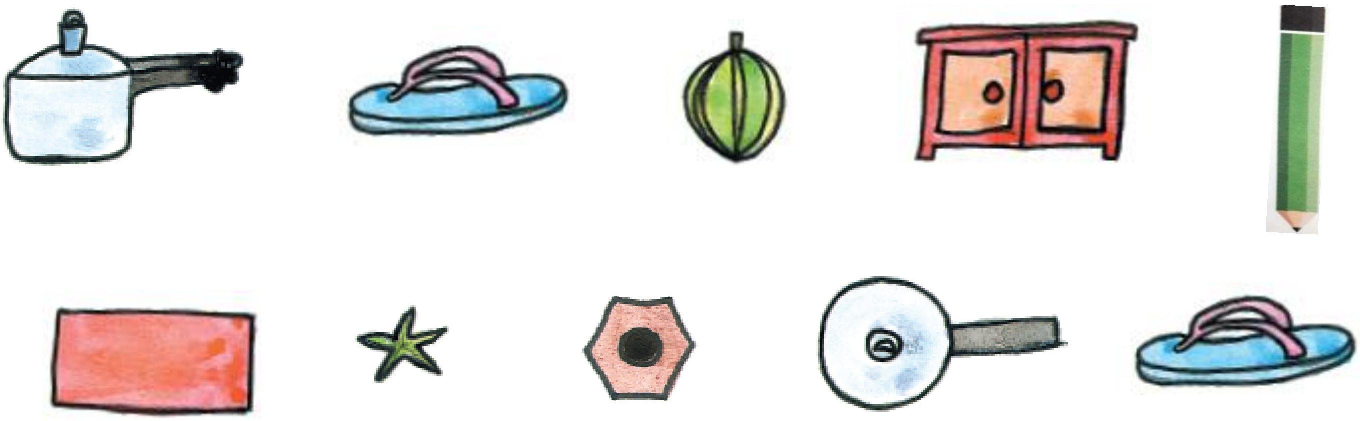

પ્રશ્ન-૨. ગણેશ, મહેશ, અને નરેશ શાળાએથી જુદા જુદા રસ્તેથી મેદાને જાય છે. તો કોણ પહેલા મેદાને પહોંચશે અને કોણ સૌથી છેલ્લા પહોંચશે ?

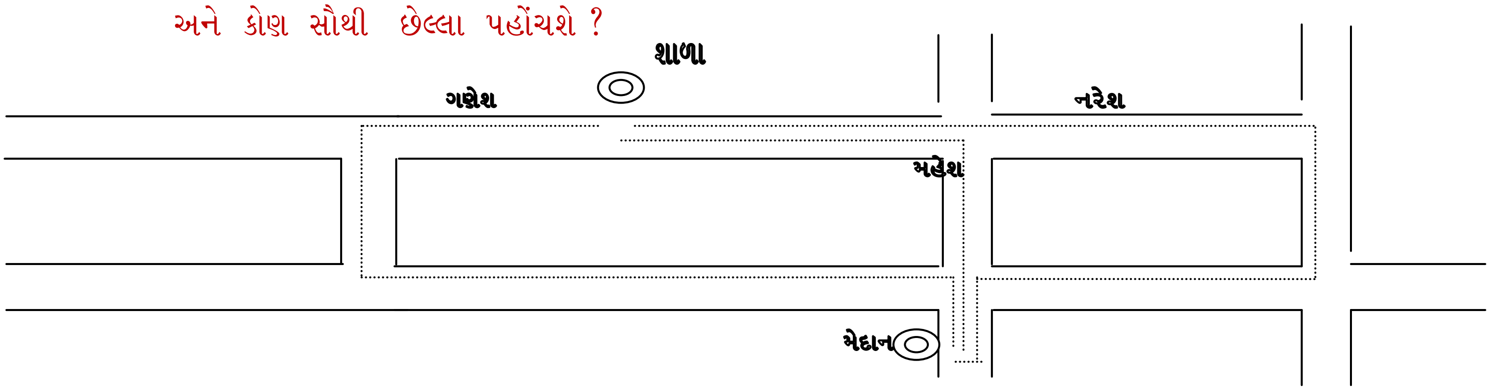

....

પ્રશ્ન-૩. પાઠયપુસ્તકના પાન નંબર ૫૭ પર આપેલા બગીચાના ચિત્રને આધારે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

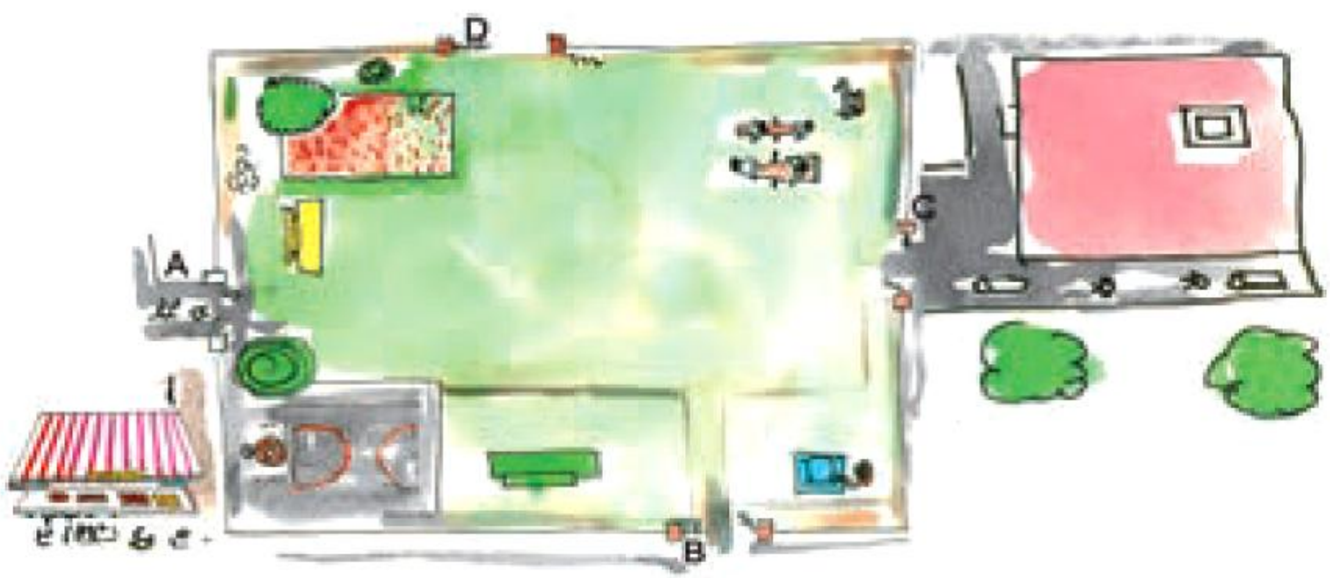

(૧) મીઠાઈની દુકાનની સૌથી નજીક કયો દરવાજો છે ?..

(૨) જો તમે D દરવાજાથી પ્રવેશો તો પીળા રંગનો બાંકડો કઈ બાજુએ હશે ?............................

(અ) સામે (બ) ડાબી (ક) જમણી (બ) પાછળ

(૩) C દરવાજાથી પ્રવેશતાં ચીચવો કઇ બાજુ હશે ?..

(૪) કયા દરવાજાએથી પ્રવેશતાં ફૂલોનો ક્યારો ડાબી બાજુએ હશે ?..

(૫) ગપ્પુના ઘરથી કયો દરવાજો નજીક છે ?..

(૬) દિયા બગીચામાં પ્રવેશતાં બાસ્કેટબોલનું મેદાન જમણી બાજુએ છે તો દિયા કયા દરવાજાએથી પ્રવેશી હશે ?.....

(૭) જો તમે દરવાજા D થી પ્રવેશ કરો, તો તમારી સૌથી નજીક શું હશે ?..................................

(અ) ચીચવો (બ) મીઠાઈની દુકાન (ક) ફૂલોનો ક્યારો (ડ) બાસ્કેટબોલનું મેદાન

(૮) બગીચાના A દરવાજાથી બહાર નીકળતા મીઠાઈની દુકાન કઈ બાજુએ હશે ?..........................

પ્રશ્ન-૪. નીચે આપેલા નકશાને આધારે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

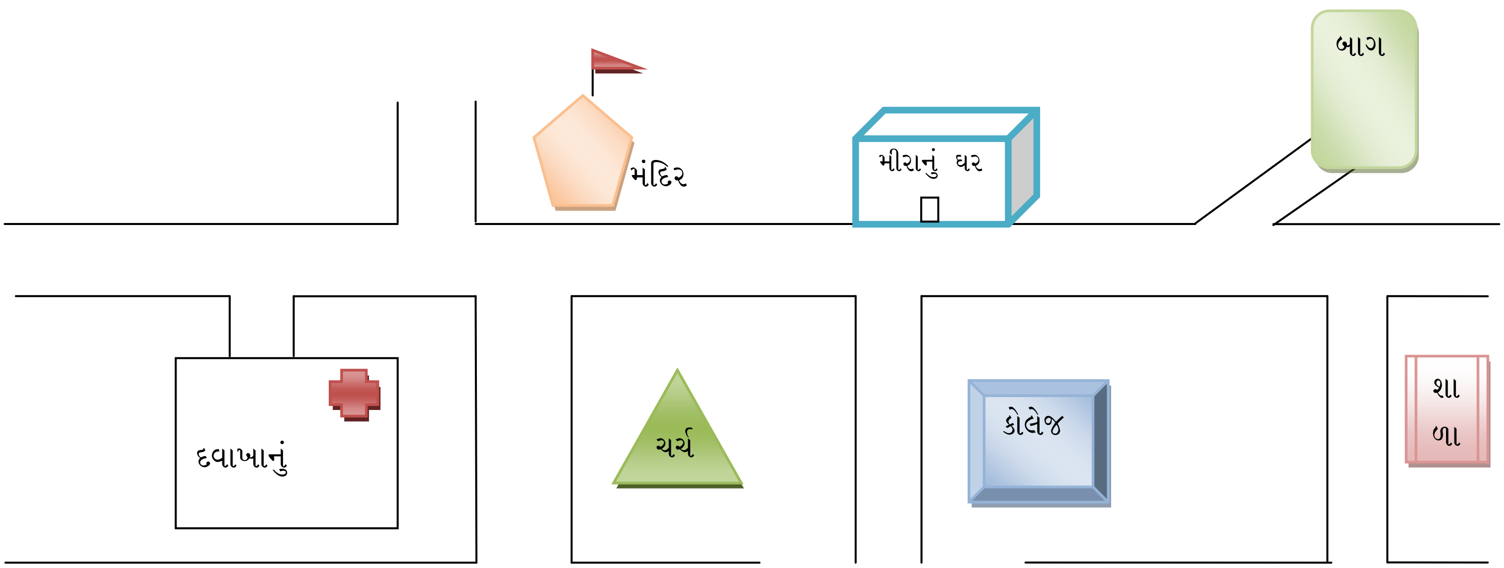

(૧) કોલેજ મીરાનાં ઘરની કઇ બાજુ છે ? ....

(અ) સામેની (બ) જમણી (ક) પાછળ (ડ) ડાબી

(૨) શાળાની સૌથી નજીક શું છે ?.............................

(અ) મંદિર (બ) ચર્ચ (ક) દવાખાનું (ડ) બગીચો

(૩) ચર્ચની સૌથી દૂર શું છે ? ....

(અ) દવાખાનું (બ) મંદિર (ક) શાળા (ડ) બગીચો

(૪) મંદિરની સામેની બાજુએ શું નથી ? ....

(અ) બાગ (બ) દવાખાનું (ક) કોલેજ (ડ) ચર્ચ

(૫) મીરાંના ઘરની બહાર નીકળી જમણી બાજુ આગળ વધતાં જમણી બાજુ વળતાં શું આવશે ?........................

(અ) ચર્ચ (બ) શાળા (ક) મંદિર (ડ) બાગ

વિષય - પર્યાવરણ ૬. રિયાની મુસાફરી

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. રેલવે અને રેલવે સ્ટેશનની ઓળખ મેળવશે.

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) રિયા અને તેનો પરિવાર કયા રેલવે સ્ટેશનથી ટ્રેનમાં બેસે છે ?..........................

(અ) ભુજ (બ) ગાંધીધામ (ક) સામખિયાળી (બ) સૂરજબારી

(૨) નીચેનામાંથી કચ્છનું પ્રવેશદ્વાર કોને કહેવાય છે ?...................................

(અ) સૂરજબારી પુલ (બ) ભૂજ (ક) સામખિયાળી (ડ) રાપર

(૩) કચ્છમાં કઇ જગ્યાએ મીઠાના ઢગલાં જોવા મળે છે ?.....................................

(અ) કચ્છનું મોટું રણ (બ) માંડવી (ક) કચ્છનું નાનું રણ (ડ) કંડલા

(૪) મીઠુ પકવનાર ને શું કહેવાય ? ....

(અ) અગરિયો (બ) ભાડભૂંજો (ક) કાછિયો (ડ) કંદોઇ

(૫) ગાંધીધામ અને અમદાવાદની વચ્ચે કયું જંકશન આવે છે ?...............................

(અ) સુરજબારી (બ) ભુજ (ક) મોરબી (ડ) સામખિયાળી

(૬) સામખિયાળી રેલ્વે સ્ટેશનને ‘ જંકશન’ કહે છે કારણ કે ....

(અ) મોટુ રેલવે સ્ટેશન છે. (બ) આ સ્ટેશનેથી બે રેલમાર્ગ છુટાં પડે છે.

(ક) અહીં એકસાથે ઘણી બધી ટ્રેન ઊભી રહે છે. (ડ) કચ્છનું પ્રવેશદ્વાર કહેવાય છે.

પ્રશ્ન-૧. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) તમે કયા કયા વાહનોમાં મુસાફરી કરી છે ?..

....

(૨) ટ્રેન કે બસમાં શા માટે શાંતિથી ચઢવું જાઇએ ?...

....

....

(૩) ‘રેલવે જંકશન’ કોને કહેવાય છે ?...

....

(૪) ટ્રેનમાં કઇ કઇ સગવડો હોય છે ?...

....

....

(૫) મીઠુ કોણ પકવે છે ? મીઠુ કેવી રીતે પકવવામાં આવે છે ?...

....

....

....

(૬) રિયાએ ચાલુ ટ્રેને અમદાવાદમાં શું શું જોયુ ?..

....

....

(૭) કચ્છના નાના રણમાં સફેદ ચાદર પાથરી હોય તેમ શા માટે લાગતું હતું ?...

....

....

(૮) સુરજબારી પુલ ન હતો ત્યારે શું મુશ્કેલી પડતી હતી ?...

....

....

પ્રશ્ન-૩. બંધબેસતાં જોડકા જોડો.

વિભાગ _ અ	વિભાગ - બ
(૧) કચ્છનું મુખ્ય મથક -	(અ) કચ્છનું નાનુ રણ
(૨) કચ્છનું પ્રવેશદ્વાર -	(બ) સામખિયાળી
(૩) રેલવે જંકશન -	(ક) અગરિયો
(૪) મીઠાના ઢગલા -	(ડ) કચ્છનું મોટું રણ
(૫) મીઠુ પકવનાર -	(ઇ) સૂરજબારી પુલ
	(ઉ) ભુજ

પ્રશ્ન-૪. નીચેના વિધાનો સાચાં બને તે રીતે ખોટાં શબ્દો છેકી નાખો.

(૧) કચ્છ જિલ્લાનું મુખ્ય મથક ગાંધીધામ / ભુજ છે.

(૨) રિયાનો પરિવાર કચ્છ એક્ષપ્રેસ / સાબરમતી એક્ષપ્રેસ ટ્રેનમાં બેસીને વાપી જવા માટે નીકળ્યાં.

(૩) કચ્છના નાના રણ / મોટા રણ માં મીઠામાં ઢગલા જોવા મળે છે.

(૪) ગાંધીધામ પછી સૂરજબારી પુલ / સામખિયાળી જંકશન આવે છે.

(૫) રિયાના પિતાએ રેલવે / વિમાન ની ટિકિટ બુક કરાવી.

પ્રશ્ન-૩. નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧) 'કચ્છ એક્ષપ્રેસ' ટ્રેન .... થી ઉપડી ગાંધીધામ તરફ આવે છે.

(૨) રિયાનો પરિવાર ટ્રેનમાં મુસાફરી કરીને .... જવાનો હતો.

(૩) ગુજરાતનું સૌથી મોટું શહેર .... છે.

(૪) રેલવેમાં ટિકિટ તપાસનારને .... કહે છે.

(૫) સૂરજબારી પુલ ન હતો ત્યારે .... થઈને અમદાવાદ જવું પડતું હતું

વિષય - પર્યાવરણ ૭. રિયાની ટ્રેન મોડી પડી

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. રેલવેમાં અને રેલવે સ્ટેશને મળતી સુવિધાઓ વિશે જાણશે.

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) ગુજરાતની સૌથી મોટી નદી કઇ છે ?.............................

(અ) તાપી (બ) સાબરમતી (ક) નર્મદા (ડ) મહીસાગર

(૨) ભારતનો સૌથી મોટો કેબલ બ્રીજ કઇ નદી પર આવેલો છે ?..................................

(અ) નર્મદા (બ) તાપી (ક) સાબરમતી (ડ) વિશ્વામિત્રી

(૩) સુરત કઇ નદીને કિનારે વસેલું છે ?.........................

(અ) તાપી (બ) નર્મદા (ક) વાત્રક (ડ) સાબરમતી

(૪) નર્મદા નદી પર કયો બંધ બાંધવામાં આવ્યો છે ?.......................

(અ) કડાણા (બ) ધરોઇ (ક) ઊકાઇ (ડ) સરદાર સરોવર

(૫) ડુંગરાળ પ્રદેશોમાં ડુંગરમાંથી રેલવે માર્ગ પસાર કરવા માટે શું બનાવવામાં આવે છે?..........................

(અ) પુલ (બ) રોપ-વે (ક) બોગદું (ટનલ) (ડ) ઝુલતો પુલ

(૬) ગુજરાતનું અમદાવાદ પછીનું બીજા નંબરનું શહેર કયું છે?....................

(અ) સુરત (બ) ગાંધીનગર (ક) વડોદરા (ડ) રાજકોટ

(૭) રિયાની ટ્રેન નીચેનામાંથી કયાં રેલવે સ્ટેશનેથી પસાર થઇ ન હતી ?..............................

(અ) વડોદરા (બ) વલસાડ (ક) પાલનપુર (ડ) અમદાવાદ

પ્રશ્ન-૨. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) રેલવે સ્ટેશને કઇ કઇ સુવિધાઓ હોય છે?...

....

....

....

(૨) રિયાએ રેલવે ફાટક પાસે શું શું જોયું?..

....

....

....

(૩) રિયાની ટ્રેન કઇ કઇ મોટી નદીઓના પુલ પરથી પસાર થાય છે ?..

....

(૪) નદી પર પુલ કેમ બાંધવામાં આવે છે ?...

....

(૫) નદી પર બંધ શા માટે બાંધવામાં આવે છે?..

....

....

....

(૬) સુરત શહેર કયા કયા ઉદ્યોગો માટે વિશ્વવભરમાં જાણીતું છે ?...

....

(૭) સુરતની પ્રખ્યાત મીઠાઇ કઇ કઇ છે?..

પ્રશ્ન-૩. નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧) નર્મદા નદી પર આવેલો જુનો પુલ ....નામથી ઓળખાય છે.

(૨) રેલવે સ્ટેશને એક પ્લેટફોર્મ પરથી બીજા પ્લેટફોર્મ પર જવા માટે .... પુલ હોય છે.

(૩) રિયાની ટ્રેન .... ના રેલવે સ્ટેશનેથી બે કલાક મોડી ઉપડી.

(૪) વડોદરા સ્ટેશનથી ઉપડેલી ટ્રેન ....ના રેલવે સ્ટેશને ઊભી રહી.

(૫) નર્મદા નદી પર બાંધેલો નવો બ્રીજ .... બ્રીજ તરીકે ઓળખાય છે.

(૬) અમદાવાદ .... નદીના કિનારે વસેલું છે.

પ્રશ્ન-૪. ટ્રેનમાં અને રેલવે સ્ટેશને કયા કયા વ્યવસાયકારો કયા કયા કામ કરે છે તે નીચેના કોષ્ટકમાં લખો.

વ્યવસાયકાર	કાર્ય

પ્રશ્ન-૫. બંધબેસતાં જોડકા જોડો.

વિભાગ - અ	વિભાગ - બ
(૧) વડોદરા -	(અ) હલવાસન
(૨) સુરત -	(બ) પટોળાં
(૩) પાટણ -	(ક) લીલો ચેવડો
(૪) ખંભાત -	(ડ) વણેલા ગાંઠિયા
(૫) સૌરાષ્ટ્ર -	(ઇ) ઘારી

વિષય - પર્યાવરણ ૮. રિયા પહોંચી મામાને ઘેર

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. રેલવે ટિકિટ અને ટાઇમ ટેબલ વગેરેમાં આપેલી માહિતીનો ઉપયોગ કરશે.

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) વાપી પહોંચ્યા બાદ રિયા તેના મામા સાથે ક્યાં ફરવા ગઇ ?..............................

(અ) તીથલ (બ) દમણ (ક) ડુમસ (ડ) દીવ

(૨) દરિયાકિનારે સાંજ પડી ત્યારે સૂરજ કેવો દેખાય છે ?..

(અ) સૂરજ નાનો દેખાય છે. (બ) સૂરજ ચમકતો દેખાય છે.

(ક) સૂરજ દરિયાના પાણી પર તરતો દેખાય છે. (ડ) સૂરજ દરિયાના પાણીમાં ડૂબતો દેખાય છે.

(૩) રિયાના પરિવારે શામાં બેસીને દરિયામાં મુસાફરી કરી ?...

(અ) હોડી (બ) જહાજ (ક) સ્ટીમર (ડ) તરાપો

(૪) ભુજ થી વાપી સુધી વચ્ચે નીચેનામાંથી કયુ રેલવે જંક્શન આવે ?...

(અ) વિરમગામ (બ) ભરૂચ (ક) વડોદરા (ડ) નવસારી

પ્રશ્ન-૨. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) રિયાનો પરિવાર દમણના કયા બીચ પર ફરવા ગયો ?...

....

(૨) રિયાએ દરિયાકિનારે શાની શાની મજા માણી ?..

....

....

(૩) કયા કયા વાહનોમાં મુસાફરી કરવા માટે ટિકિટ ખરીદવી પડે ?..

....

(૪) કઇ કઇ જગ્યાએ પ્રવેશ કરવા માટે ટિકિટ લેવી પડે છે ?...

....

(૫) રેલવેના સયપત્રકમાં કઇ કઇ વિગત આપેલી હોય છે ?...

....

....

(૬) તમે દરિયાકિનારે ફરવા ગયા છો ? દરિયાકિનારે તમને શું શું જોવાની અને ફરવાની મજા આવે ?................

....

....

....

....

પ્રશ્ન-૩. પાઠયપુસ્તકમાં પાન નંબર- ૬૨ પર આપેલ રેલવેના સમયપત્રકને આધારે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧) ભુજ થી વાપી સુધી વચ્ચે આવતા સ્ટેશનોનો ઉલ્લેખ એકમમાં થયો ના હોય તેમનાં નામ લખો...................

....

....

(૨) નીચે આપેલા સ્ટેશનોએ ટ્રેનનો પહોંચવાનો સમય લખો.

હળવદ - .... વિરમગામ- .... વલસાડ - .... ભરૂચ - ....

(૩) ભુજ થી વાપી જતાં કુલ કેટલા કલાક થાય ?...

(૪) ભુજ થી વાપી જતા વચ્ચે કેટલા રેલવે જંકશનો આવે ? કયા કયા ?...

....

(૫) ભુજ થી વાપી સુધી ટ્રેને કુલ કેટલું અંતર કાપ્યું ?..

(૬) વડોદરા થી વાપી ટ્રેનમાં જવુ હોય તા કેટલા કિલોમીટર અંતર કાપવું પડે ?.......................................

(૭) ફિયોના જે સ્ટેશને ઉતરી ત્યાંથી રિયાએ વાપી સુધી કેટલું અંતર મુસાફરી કરી ?.................................

પ્રશ્ન-૪. નીચે આપેલ રેલવે ટિકિટના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧) આપેલ રેલવે ટિકિટ મુજબ ક્યાં થી ક્યાં સુધીની મુસાફરી કરી શકાય ?...

(૨) મુંબઇ થી અમદાવાદ સુધીનું કેટલું ભાડું છે ?..

(૩) આપેલ રેલવે ટિકિટ મુજબ કેટલા મુસાફરો કરે છે ?..

(૪) રેલવે ટિકિટ કઇ તારીખની છે ?...

(૫) ટિકિટ મુજબ ટ્રેન કયા સમયે મુંબઇ થી ઉપડશે ?...

વિષય - અંગ્રેજી 2. Things around us

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- 4.4.2 – વસ્તુને આકાર, સંખ્યા અને રંગના સંદર્ભમાં શબ્દોમાં વર્ણવી શકશે.

પ્રશ્ન-૧. નીચેના ચિત્રોને રંગના આધારે યોગ્ય રીતે જોડો.

Red	Yellow	White	Green	Pink	Blue	Black

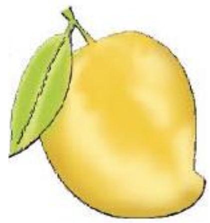

પ્રશ્ન-૨. યોગ્ય રીતે નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧) Red - ______

(૨) પીળો - ______

(૩) Black - ______

(૪) કેસરી - ______

(૫) Pink - ______

(૬) સફેદ - ______

(૭) Green - ______

(૮) વાદળી - ______

પ્રશ્ન-૩. આપેલી વસ્તુનાં આધારે વાક્યમાં આપેલા રંગના ખોટા શબ્દને છેકી નાખો.

(૧) This is a cap .
It is white. / black.

(૨) This is a Neem tree.
It is blue. / green.

(૩) This is a tomato.
It is yellow. / red.

tomato

(૪) This is a black board.
It is black. / red.

(૫) This is a banana.
It is yellow. / blue.

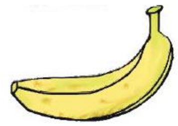

(૬) This is a box.
It is white./ blue.

પ્રશ્ન-૪. નીચેના આકારોને તેમના નામ સાથે જોડો.

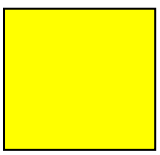

Circle

Rectangle

Square

Triangle

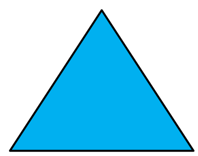

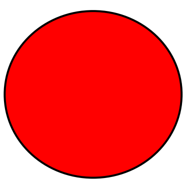

પ્રશ્ન-૫. નીચેના આકારોના ગુજરાતી શબ્દ માટે ખોટા અંગ્રેજી શબ્દને છેકી નાખો.

(૧) લંબચોરસ - Square / Rectangle

(૨) ત્રિકોણ - Triangle / Circle

(૩) વર્તુળ - Circle / Rectangle

(૪) ચોરસ - Square / Triangle

પ્રશ્ન-૬. આપેલા ચિત્રને જોઇ વાક્ય સાચું બને તે રીતે વાક્યના ખોટાં શબ્દને છેકી નાખો.

(1) This is a ball. It is big / small.

This is a ball. It is big / small .

(1) This is a plam tree.
It is tall / short

This is a neem tree.
It is tall / short.

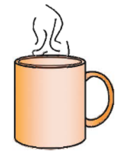

(3) This is a ice cream. It is hot / cold. This is a tea. It is cold / hot .

પ્રશ્ન- ૬. પાઠ્યપુસ્તકમાં પાન નંબર- 15 પર આપેલા ચિત્રને આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ખોટા શબ્દને છેકીને આપો.

(1) Is Maganbhai Farmer ? Yes / No

(2) Who is talking ? Salim / Rahim

(3) Are there orange in the shop ? Yes/No

(4) Is Salim's cap red ? Yes / No

(5) What is clour of Salim's cap ? red / blue

(6) What is clour of maganbhai 's shirt ? pink / red

(7) Are there green bananas in the shop ? No / Yes

(8) Are there apple in the shop ? Yes / No

પ્રશ્ન-૭. નીચેના મૂળાક્ષરોને ઓળખી લેખન કરો.

b - ...., ..., ..., ..., ...	l - ...., ..., ..., ...
m - ...., ..., ..., ..., ...	w - ...., ..., ..., ...
j - ...., ..., ..., ..., ...	v - ...., ..., ..., ...
y - ...., ..., ..., ..., ...	o - ...., ..., ..., ...
p - ...., ..., ..., ..., ...	t - ...., ..., ..., ...

પ્રશ્ન-૬. યોગ્ય રીતે જોડકા જોડો.

A	B
Orange	પીળો
Yellow	ગુલાબી
Green	નારંગી
Pink	લાલ
Blue	લીલો
Red	સફેદ
White	વાદળી

A	B
Square	વર્તુળ
Triangle	લંબચોરસ
Rectangle	ચોરસ
cricle	ત્રિકોણ

વિષય - ગુજરાતી ૬. રાતાં ફૂલ

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧.૪.૧ / ૧.૪.૮ / ૨.૪.૨ / ૨.૪.૪

પ્રશ્ન-૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) ઝૂમખડાંનો રંગ કેવો છે ? ....

(અ) પીળો (બ) લીલો (ક) રાતો (ડ) ભૂરો

(૨) કાવ્યમાં મરઘા માટે કયો શબ્દ વપરાયો છે ?..................................

(અ) કૂકડો (બ) મરઘલડો (ક) મરઘો (ડ) પીલું

(૩) મરઘાનાં માથા પરની કલગી ને શું કહેવાય ?...............................

(અ) કલગી (બ) મુગટ (ક) ઝૂમખડું (ડ) માંજર

(૪) પારેવડું એટલે ....

(અ) કબૂતર (બ) ચકલી (ક) કાબર (ડ) કાગડો

(૫) કાવ્યમાં ભાભી માટે કયો શબ્દ વપરાયો છે ?...................

(અ) ભાભજી (બ) ભાભલડી (ક) બેનલડી (ડ) નાર

(૬) (સિંધુ, દરિયો, સરોવર, સમુદ્ર) શબ્દજૂથમાંથી કયો શબ્દ અર્થની દૃષ્ટિએ જુદો પડે છે ?.......................

(અ) દરિયો (બ) સિંધુ (ક) સમુદ્ર (ડ) સરોવર

(૭) મો’લ શબ્દનો અર્થ શું થાય ?.................................

(અ) ઘર (બ) ઝૂંપડી (ક) મહેલ (ડ) મકાન

(૮) ડાળ - પોપટડો, પાળ - પારેવડું, ઝાડ - ઝૂમખડું, મો’લ - ....

(અ) બાળકડું (બ) સેંથલિયો (ક) મરઘલડો (ડ) પાવળિયો

પ્રશ્ન-૪. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) કબૂતરની આંખ કેવા રંગની છે ?..

(૨) મોરને માથે કલગી હોય છે તો મરઘાને માથે શું હોય છે ?...

....

(૩) પાવળિયોનો રંગ કેવો છે ?..

(૪) આભમાં ચાંદરડે શું રેલાય છે ?..

....

(૫) માતાની કાંખે શું છે ? તેના ગાલ કેવા છે ?...

....

(૬) કોના દાંત રાતા છે ?..

(૭) સૂરજ અને ચંદ્રમાં શું ફેર હોય છે ?..

....

(૮) મરઘલડો ક્યાં બેઠો છે ?..

(૯) કોના માથે ચૂંદડી છે? ચૂંદડી કેવી છે ?..

....

પ્રશ્ન-૩. જોડકા જોડો

વિભાગ - અ	ઉત્તર	વિભાગ - બ
૧. બેન માથે	૧.	(અ) ભાભલડી
૨. સિંધુ પાળે	૨.	(બ) ચાંદરડું
૩. આભ માથે	૩.	(ક) ચૂંદલડી
૪. ગોખ માથે	૪.	(ડ) સેંથલિયો
૫. નાર માથે	૫.	(છ) સાંજલડી

પ્રશ્ન-૪. નીચેની અધૂરી કાવ્યપંક્તિઓ પૂર્ણ કરો.

(૧) એક ડાળ ....

....

....ડોલરિયો.

(૨) એક પાળ ....

....

....ડોલરિયો.

(૩) એક માત ....

....

....ડોલરિયો.

(૪) એક મો'લ ....

....

....ડોલરિયો.

(૫) એક સિંધુ ....

....

....ડોલરિયો.

(૬) એક પા'ડ ....

....

....ડોલરિયો.

પ્રશ્ન-૫. સૂચના પ્રમાણે કરો.

(અ) શબ્દના અંતે 'ડી' આવે તેવા શબ્દ ઉદાહરણ પ્રમાણે લખો.

(૧) ભાભી - ભાભલડી (૨) ચૂંદડી - .... (૩) રાત - ....

(૪) સાંજ - .... (૫) આંખ - .... (૬) મા - ....

(બ) શબ્દના અંતે 'ડું' આવે તેવા શબ્દ લખો.

(૧) પારેવડું (૨) .... (૩) .... (૪) ....

(ક) શબ્દના અંતે 'ડો' આવે તેવા શબ્દ લખો.

(૧) ભમરડો (૨) .... (૩) .... (૪) ....

વિષય - ગુજરાતી ૭. કલાકારની ભૂલ

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧.૪.૧ / ૩.૪.૬ / ૪.૪.૫ / ૫.૪.૩

પ્રશ્ન-૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) કલાનું સર્જન કરનારને શું કહેવાય ?............................

(અ) કારીગર (બ) શિલ્પી (ક) કલાકાર (ડ) ચિત્રકાર

(૨) મૂર્તિઓ બનાવનાર ને શું કહેવાય ? ....

(અ) શિલ્પી (બ) કલાકાર (ક) ચિત્રકાર (ડ) કડિયો

(૩) " બની જવું" એટલે ....

(અ) તૈયાર થઇ જવું (બ) છેતરાઇ જવું (ક) વાત માની જવી (ડ) ત્રણેયમાંથી એકેય નહી

(૪) ચોર કોને જોઇને ભાગી ગયા હતાં ?..................................

(અ) તુલમોહન (બ) મોહન (ક) ચોકીદાર (ડ) ચોકીદારની મૂર્તિ

(૫) (તરકીબ, યુક્તિ, વિચાર, ઉપાય,) શબ્દજૂથમાંથી કયો શબ્દ અર્થની દૃષ્ટિએ જુદો પડે છે ?

(અ) વિચાર (બ) ઉપાય (ક) તરકીબ (ડ) યુક્તિ

(૬) નીચેનામાંથી સમાનાર્થી શબ્દોની જોડ પેકી કઇ જોડ સાચી નથી ?

(અ) વૃધ્ધ - ઘરડો (બ) તુચ્છ - નજીવુ (ક) આંખ - નયન (ડ) ચતુર - મૂર્ખ

(૭) નીચેનામાંથી વિરૂધ્ધાર્થી અર્થ માટે કયું જોડકું સાચું છે ?..................................

(અ) યુક્તિ × ઉપાય (બ) યુવાન × વૃધ્ધ (ક) ચતુર × હોશિયાર (ડ) મરેલું × જીવંત

(૮) મોહને પોતાના રંગ, રૂપ અને આકાર ધરાવતી કેટલી મૂર્તિઓ બનાવી હતી ?.......................

(અ) નવ (બ) દસ (ક) અગિયાર (ડ) આંઠ

(૯) ચોર મોહનના ઘેરથી ચોરી કર્યા વગર ભાગી ગયાં કારણ કે...

(અ) મોહન રાત્રે જાગતો હતો. (બ) મોહનના ઘરની ચોકીદાર ચોકી કરતો હતો.

(બ) મોહને ચોકીદારની આબેહૂબ મૂર્તિ બનાવી હતી તે જોઇને. (ડ) મોહને બૂમાબૂમ કરતા.

પ્રશ્ન-૪. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) તુલમોહન કેવી મૂર્તિઓ બનાવતો હતો ?..

....

(૨) મોહનને રાત્રે કેવુ સપનું આવ્યું ?..

....

(૩) મોહને મૃત્યુથી બચવા કઇ તરકીબ શોધી કાઢી ?..

....

....

(૪) યમરાજ શા માટે ગુસ્સે થયા ?..

....

(૫) મોહન કેવી રીતે પકડાઇ ગયો ?..

....

....

પ્રશ્ન-૩. ઉદાહરણ પ્રમાણે શબ્દો બનાવી તેનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.

(૧) પગાર - પગારદાર વાક્ય - ....

(૨) પૈસા - .... વાક્ય - ....

(૩) નામ - .... વાક્ય - ....

(૪) હક - .... વાક્ય - ....

(૫) ધાર- .... વાક્ય - ....

પ્રશ્ન- ૪. કૌંસમાં આપેલા શબ્દોનો ઉપયોગ કરી વાક્ય ફરીથી લખો.

(૧) <u>સેજલ</u> સાંજે નદીએ ફરવા ગઇ હતી. (રમેશ) - ....

(૨) ઝાડ પર <u>પક્ષી</u> બેઠું છે. (કોયલ) - ....

(૩) <u>ઘડો</u> પાણી થી ભરેલો છે. (ડોલ) - ....

(૪) છાકરો રમવા માટે ગયો. (છોકરાં) - ....

(૫) હું નિયમિત ગૃહકાર્ય કરું છું. (અમે) - ....

પ્રશ્ન- ૫. નીચેના શબ્દોને શબ્દકોશના ક્રમમાં ગોઠવો.

(૧) શિલ્પી, કલાકાર, યમરાજ, દેવતા, તુલમોહન

૧....................... ૨.......................... ૩............................ ૪..........................૫..............................

(૨) ચતુર, યુક્તિ, દેવદૂત, ચોકીદાર, મૂર્તિ

૧....................... ૨.......................... ૩............................ ૪..........................૫..............................

પ્રશ્ન-૬. મોહન કલાકાર વિશે સાત - આંઠ વાક્યો લખો.

....

....

....

....

....

વિષય - ગણિત ૬. ભંગાર વેચનાર

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. નાણું અને વજન ને લગતા વાસ્તવિક જીવનની સરળ પરિસ્થિતિઓ સમસ્યાઓ આધારીત કોયડા બનાવે અને તેનો મૂળભૂત ચાર ગાણિતિક પ્રક્રિયાઓ દ્વારા ઉકેલ મેળવે

પ્રશ્ન-૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) ૧૦૦ રૂપિયાની પાંચ નોટ એટલે કેટલા રૂપિયા ?..........................

(અ) ૫૦૦ (બ) ૧૦૦ (ક) ૧૦૦૦ (બ) ૫૦૦૦

(૨) ૧ રૂપિયાના ૫૦ પેસાના સિક્કા કેટલા થાય ? ....

(અ) ૪ (બ) ૫ (ક) ૨ (ડ) ૧

(૩) ૧૦ પૈસાના ૧૦ સિક્કા એટલે કેટલા રૂપિયા ?......................................

(અ) ૧૦ રૂપિયા (બ) ૧૦૦ રૂપિયા (ક) ૧ રૂપિયો (ડ) ૧૦૦૦ રૂપિયા

(૪) ૧૦૦ રૂ. ની છ નોટ, ૫૦ રૂ.ની એક નોટ, ૧૦ રૂ.ની બે નોટ, અને ૧ રૂ. ના પાંચ સિક્કા એટલે કેટલા રૂપિયા ?

(અ) ૫૮૫ (બ) ૬૭૫ (ક) ૫૭૫ (ડ) ૬૮૫

(૫) ૨૦૦૦ ની બે નોટ = ...રૂપિયા.

(અ) ૨૦૦૦ (બ) ૬૦૦૦ (ક) ૫૦૦૦ (ડ) ૪૦૦૦

પ્રશ્ન - ૨. નીચે એક પસ્તી - ભંગારવાળાની ભાવની યાદી આપેલી છે. તેના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

ભવાની યાદી	
વસ્તુ	રૂ. પ્રતિ કી.ગ્રા.
રદ્દી કાગળ	૧૨ રૂ.
વર્તમાન પત્ર	૧૫ રૂ.
લોખંડ	૩૦ રૂ.
પિત્તળ	૨૫૦ રૂ.
પ્લાસ્ટિક	૧૮ રૂ.

(૧) ૨૪ કિગ્રા રદ્દી વેચીએ તો કેટલા રૂપિયા મળે ?

(૨) ૩૨ કિગ્રા વર્તમાન પત્રની કિંમત કેટલી થાય ?

(૩) ૧૨ કિગ્રા લોખંડ વેચીએ તો કેટલા રૂપિયા મળે ?

(૪) ૨૫ કિલો પ્લાસ્ટિકના કેટલા રૂપિયા મળે ?

(૫) રઘુએ ૪ કિગ્રા પિત્તળ અને જગુએ ૩૦ કિગ્રા લોખંડ ભંગારવાળાને વેચ્યું, તો બે માંથી કોને વધારે રૂપિયા મળે?

પ્રશ્ન- ૩. ઉદાહરણ પ્રમાણે ગુણાકાર કરો.

૧૧ × ૬૩

	૬૦	૩
૧૦	૬૦ ×૧૦ = ૬૦૦	૩ × ૧૦ = ૩૦
૧	૬૦ ×૧ = ૬૦	૩ × ૧ = ૩

૬૦૦
\+ ૬૦
\+ ૩૦
\+ ૩
૬૯૩

(૧) ૨૪ × ૫૨ =

(૨) ૧૫ × ૪૫

(૩) ૨૨ × ૩૬

પ્રશ્ન-૧. નીચેના દાખલા ગણો.

(૧) સુરેશભાઇ પાસે ૩ રિક્ષા છે, તેઓ એક દિવસમાં એક રિક્ષામાંથી ભાડા પેટે ૧૮૦ રૂ. કમાય છે, તો તેઓ એક અઠવાડિયામાં કેટલા કમાતા હશે ?	(૨) રમણભાઇ ચાની દુકાન ચલાવી રોજના ૬૦ રૂ. કમાય છે, તો એક અઠવાડિયાના કેટલા કમાય ? એક મહિનામાં કેટલા કમાતા હશે ?

(૩) બાબુ એ બેન્ક પાસેથી છ મહિના માટે ૨૦૦૦ રૂ. નુ ધિરાણ લીધુ અને બેન્કને દર મહિને ૩૫૦ રૂ. ચૂકવે છે, જયારે જગાએ કનૈયાલાલ પાસેથી ૨૦૦૦ રૂં નું ધિરાણ લીધું અને છ મહિના પછી ૨૪૦૦ રૂ. ચૂકવે છે. તો કોણ વધારે રૂપિયા ચૂકવશે ? કેટલા રૂપિયા ?

(૪) કિરણબેને ભંગારવાળા પાસેથી ૧ કિગ્રા પિત્તળ ૨૫૦ રૂ માં ખરીદ્યુ અને ૨૮૦ રૂ. માં વેચે છે. જો તેઓ ૮ કિગ્રા પિત્તળ વેચે તો તેઓ કેટલા રૂપિયા કમાશે ?

(૫) રીટાબેને એક ગામમાંથી ફેરી ફરીને કેટલોક ભંગાર ખરીદ્યો અને બધા થઇને ૧૨૪૫ રૂ. ચૂકવ્યા. અને આ ખરીદેલો ભંગાર મોટી ભંગારની દુકાને વેચી દીધો. ભંગારવાળએ રીટાબેનને ૫૦૦ રૂ.ની બે નોટ, ૧૦૦ રૂ.ની ત્રણ નોટ ૫૦ રૂ.ની એક નોટ અને ૧૦ રૂ.ની એક નોટ આપી. તો રીટાબેનને ફાયદો થયો હશે કે નુકસાન ? કેટલા રૂપિયા ?

વિષય - ગણિત ૭. જગ અને મગ

❖ **અધ્યયન નિષ્પતિઓ :-** ૧. ગુંજાશ ના વિવધ એકમો જાણે અને જરૂરી પરિસ્થિતિમાં તેનો ઉપયોગ કરી શકે

૨.ગુંજાશ આધારિત વ્યવહારિક કોયડા ઉકેલે.

પ્રશ્ન-૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) નીચેનામાંથી ગુંજાશનો એકમ કયો છે ?

(અ) લિટર (બ) મિલિલિટર (ક) મીટર (ડ) ‘ અ’ અને ‘ બ’ બન્ને

(૨) ૧૦ વખત ૧૦૦ મિલિ ....મિલિલિટર

(અ) ૧૦ મિલિ (બ) ૧૦૦૦ મિલિ (ક) ૧૦૦ મિલિ (ડ) ૧ મિલિ

(૩) ૧૦૦૦ મિલિલિટર એટલે ....લિટર.

(અ) ૧૦ લિટર (બ) ૧૦૦ લિટર (ક) ૧ લિટર (ડ) ૧૦૦૦ લિટર

(૪) ૧ કીડી ૧ મિલિ ખીર પીએ તો ૧૦૦૦ કીડી કેટલી ખીર પીએ ?.........................

(અ) ૧ લિટર (બ) ૧૦૦ મિલિ (ક) ૧૦ મિલિ (ડ) ૧૦ લિટર

(૫) ૫૦૦ મિલિ ને ....પણ કહેવાય.

(અ) પા લિટર (બ) પોણો લિટર (ક) અડધો લિટર (ડ) ત્રણેયમાંથી એકેય નહી.

(૬) મીનાએ ૧ લિટર દૂધ માંથી ૨૫૦ મિલિ દૂધ પીધું , હવે કેટલું દૂધ બાકી રહ્યું ?.........................

(અ) ૨૫૦ મિલિ (બ) ૧૦૦૦ મિલિ (ક) ૫૦૦ મિલિ (ડ) ૭૫૦ મિલિ

(૭) ૧ લિટર પાણીની એકસરખી દસ બોટલ ભરવામાં આવે તો દરેક બોટલમાં કેટલુ પાણી ભરાય ?.................

(અ) ૨૫૦ મિલિ (બ) ૫૦૦ મિલિ (ક) ૧૦૦ મિલિ (ડ) ૨૦૦ મિલિ

પ્રશ્ન- ૨. ખાલી સ્થાન પૂર્ણ કરો.

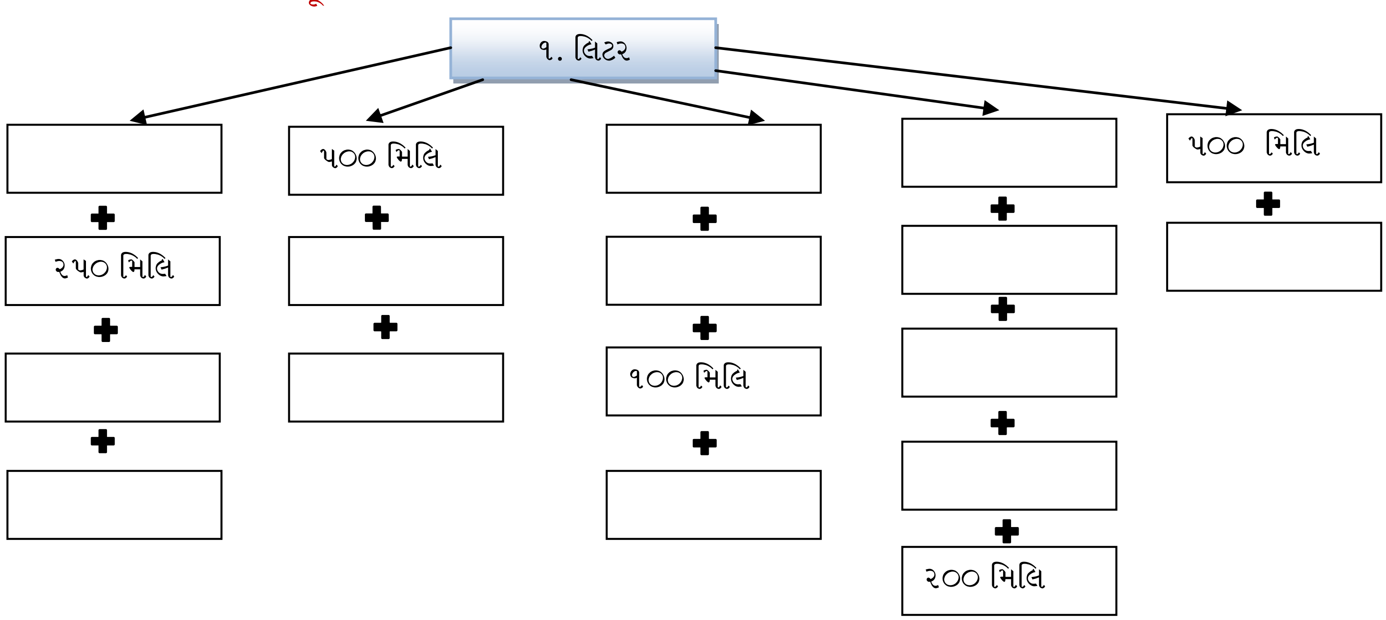

પ્રશ્ન-૩. નીચે આપેલી વસ્તુઓ માટે યોગ્ય એકમ લખો.(લિટર / મિલિલિટર)

(૧) કોપરેલની નાની શીશી - .... (૨) છાશની થેલી - ....

(૩) પાણી ભરેલુ માટલું - .... (૪) ખાંસીની દવાની બોટલ - ....

(૫) પાણીની ટાંકીમાં પાણી - .... (૬) તેલનો ડબ્બો - ....

(૭) ઈન્જેકશનમાં દવા - .... (૮) શેમ્પુનું પાઉચ - ....

પ્રશ્ન - ૪. નીચેના દાખલા ગણો.

(૧) જાનવી દરરોજ ૧ લિટર પાણીની બોટલ ભરીને શાળાએ આવે છે. તેણે ૪૦૦ મિલિ પાણી પીધુ અને તેની બહેનપણી મનિષાએ ૨૫૦ મિલિ પાણી પીધુ, તો હવે તેની બોટલમાં કેટલું પાણી વધ્યું હશે ?

(૨) રમાબહેનની ગાય સવારે ૩૦૦૦ મિલિ અને સાંજે ૨૫૦૦ મિલિ દૂધ આપે છે તો બન્ને વખત થઇને ગાય કેટલા લિટર દૂધ આપે ?

(૩) મહાકાળી ચાની દુકાનવાળો ૧ કપ ચા બનાવવા માટે ૨૦ મિલિ દૂધ વાપરે છે. તે એક દિવસમાં ૧૫૦ કપ ચા બનાવે તો તે કેટલું દુધ વાપરતો હશે ?

(૪) જમનાના દાદાજી બીમાર હતાં ડૉક્ટરે ૨૦૦ મિલિ દવાની બોટલ આપી અને દિવસમાં બે વખત દવા લેવાનું કહ્યું. દાદાજી દરેક વખતે ૧૦ મિલિ દવા લે છે તો દવા કેટલા દિવસમાં પુરી થશે ?

(૫) મિત્તલ ને ૫ દિવસ સુધી દરરોજના ત્રણ ઈન્જેકશન લેવાના છે. એક ઈન્જેકશનથી ૫ મિલિ દવા શરીરમાં જાય છે, તો મિત્તલને એક દિવસમાં કેટલી દવાની જરૂર પડશે ? ૫ દિવસ થઇને કેટલી દવાની જરૂર પડશે ?

(૬) એક ઘરમાં ૧૦૦૦ લિટર પાણીની ટાંકી છે. કુટુંબના સભ્યો નીચે કોષ્ટકમાં બતાવ્યા મુજબ પાણી વાપરે છે. તેના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

પાણીનો વપરાશ પ્રતિદિન	
સ્નાન કરવામાં	૨૬૫ લિટર
પીવામાં	૪૮ લિટર
કપડાં - વાસણ ધોવામાં	૪૮૦ લિટર
પોતું કરવામાં	૨૫ લિટર
ખોરાક રાંધવામાં	૨૦ લિટર

(૧) કુલ કેટલા લિટર પાણીનો વપરાશ થાય છે ?..............................

(૨) કેટલા લિટર પાણી વધે ?...

(૩) બીજા દિવસે આખી ટાંકી ભરવા માટે કેટલા લિટર પાણી જોઇએ ?...............................

(૪) સૌથી વધારે પાણીનો ઉપયોગ ક્યાં થાય છે ?...............................

વિષય - પર્યાવરણ ૯. બદલાતાં કુટુંબો

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. જન્મ - લગ્નનાં અને સ્થળાંતરને કારણે માનવ કુટુંબમાં થતા ફેરફારોને સમજશે.
૨. સયુંક્ત કુટુંબના સભ્યોના પારિવારિક સંબધોને ઓળખશે.

પ્રશ્ન-૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) કિરણ ના કુટુંબમાં સભ્યોની સંખ્યા કેમ વધી ? ....

(અ) તેના ભાઇના લગ્ન થયા (બ) તેના કાકાના લગ્ન થયા
(ક) નાની બહેનનો જન્મ થયો (ડ) નાના ભાઇનો જન્મ થયો.

(૨) સુમીને શામાટે શાળા બદલવી પડશે ?..

(અ) સુમીના પપ્પાની નોકરીનું સ્થળ બદલાયું. (બ) સુમીને બીજી શાળામાં ભણવું છે.
(ક) સુમીની મમ્મીની નોકરીનું સ્થળ બદલાયું. (ડ) ત્રણેયમાંથી એકેય નહી.

(૩) દિપાલીના ઘેર બધાં કેમ ખુશ છે ?..

(અ) દિપાલીનો પરિવાર ફરવા માટે જવાના છે. (બ) દિપાલીના પપ્પાને નોકરીમાં બઢતી મળી.
(ક) દિપાલીના કાકાના દીકરાના લગ્ન છે. (ડ) દિપાલીની નાની બહેનનો જન્મદિવસ હતો.

(૪) છોકરીઓના લગ્ન માટે ઓછામાં ઓછી કેટલી ઉંમર હોવી જાઇએ ? ....

(અ) ૧૫ વર્ષ (બ) ૧૮ વર્ષ (ક) ૨૧ વર્ષ (ડ) ૨૦ વર્ષ

(૫) છોકરાઓના લગ્ન માટે ઓછામાં ઓછી કેટલી ઉંમર હોવી જોઇએ ?............................

(અ) ૧૮ વર્ષ (બ) ૨૫ વર્ષ (ક) ૧૫ વર્ષ (ડ) ૨૧ વર્ષ

(૬) લગ્ન પ્રસંગે નીચેનામાંથી શું જોવા મળતું નથી ?..

(અ) ખેલકૂદ (બ) રાસ - ગરબા (ક) ભોજન - સમારંભ (ડ) વરઘોડો

(૭) લગ્ન પ્રસંગે નીચેનામાંથી કયા પ્રકારના ગીતો ગવાતા નથી ?...

(અ) ઝમૂકડી ગીત (બ) કન્યા વિદાયના ગીત (ક) પાંસલી ભરાવવાં જતાં ગવાતા ગીત (ડ) હોળીનાં ગીત

પ્રશ્ન-૨. નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો.

(૧) કુટુંબમાં કયા કયા કારણોથી ફેરફાર થાય છે ?..

....

....

....

(૨) સયુંક્ત કુટુંબ કોને કહેવાય ?..

....

....

(૩) વિભક્ત કુટુંબ કોને કહેવાય ?..

....

(૪) બાળલગ્ન કોને કહેવાય ?..

....

(૫) લગ્ન પ્રસંગે કેવાં ગીતો અને નૃત્ય કરાય છે ?..

....

....

....

(૬) વર અને કન્યા લગ્ન પ્રસંગે કેવા કપડાં પહેરે છે ?...

....

....

પ્રશ્ન-૩. તફાવત આપો.

(૧) સયુંક્ત કુટુંબ અને વિભક્ત કુટુંબ

સયુંક્ત કુટુંબ	વિભક્ત કુટુંબ

પ્રશ્ન-૪. બંધબેસતાં જોડકાં જોડો.

વિભાગ - અ	ઉત્તર	વિભાગ _ બ
૧. મોરિયો નૃત્ય	૧.	(અ) ભરવાડ સમુદાય
૨. ડોસલો નૃત્ય	૨.	(બ) કંવાટ વિસ્તાર
૩. ટીમલી નૃત્ય	૩.	(ક) સૌરાષ્ટ્ર વિસ્તાર
૪. હૂડો નૃત્ય	૪.	(ડ) અરવલ્લી વિસ્તાર
૫. રાસડા નૃત્ય	૫.	(છ) ઉત્તર ગુજરાત

પ્રશ્ન-૫. નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

(૧) દિપાલીના કાકાના દિકરાના લગ્ન થવાથી તેમનાં કુટુંબમાં સભ્યોની સંખ્યા ઘટશે. [ ]

(૨) જો દિપાલીના લગ્ન થાય તો તેનાં પરિવારના સભ્યોની સંખ્યા ઘટશે. [ ]

(૩) છોકરો કે છોકરીનાં નાની ઉંમરમાં લગ્ન કરાવવા એ ગુનો બને છે. [ ]

(૪) સયુંક્ત કુટુંબમાં સભ્યો ઓછા હોય છે. [ ]

(૫) મોટા અને સયુંક્ત કુટુંબમાં ઘણી અગવડો પડે છે. [ ]

વિષય - પર્યાવરણ ૧૦. કબડ્ડી....કબડ્ડી....કબડ્ડી.......

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. સ્થાનિક અને રાષ્ટ્રીય રમતો અને રમતવીરો વિશે જાણે તથા જીવનમાં રમતોનું મહત્વ સમજે.

પ્રશ્ન-૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) કબડ્ડીની રમતમાં દાવ લેનારે શું કરવું જોઇએ નહી ?...

(અ) મગજનો ઉપયોગ કરવો (બ) ચારે બાજુ ધ્યાન આપવું (ક) છાપો મારવો (ડ) શ્વાસ છોડી દેવો

(૨) કબડ્ડીની રમતમાં દાવ લેનાર ખેલાડી ક્યારે આઉટ ગણાય ?..

(અ) સામેની ટીમની રેખા ને અડક્યા વગર શ્વાસ છોડી દે તો (બ) મધ્યરેખા ને અડી જાય તો

(ક) સામેની ટીમના ખેલાડીને અડકી જાય તો (ડ) મધ્યરેખા ને અડક્યા વગર શ્વાસ છોડી દે તો

(૩) સરિતા ગાયકવાડે કઇ દોડમાં સુર્વણચંદ્રક મેળવ્યો હતો ?.......................................

(અ) ૧૦૦ મીટર (બ) ૨૦૦ મીટર (ક) ૪૦૦ મીટર (ડ) મેરોથોન

(૪) કરણમ્ મલ્લેશ્વરી - <u>વેઇટ લિફ્ટર</u>, સરિતા ગાયકવાડ - <u>દોડવીર</u>, સચિન તેંડુલકર - ....

(અ) બોક્સર (બ) ક્રિકેટર (ક) પહેલવાન (ડ) શૂટર

(૫) ગુજરાત સરકારના “ બેટી બચાવો ” અભિયાનના બ્રાન્ડ એમ્બેસેડર કોણ છે?......................................

(અ) સરિતા ગાયકવાડ (બ) અમિતાભ બચ્ચન (ક) પાર્થિવ પટેલ (ડ) કરણમ્ મલ્લેશ્વરી

(૬) કરણમ્ મલ્લેશ્વરી એ કઇ રમતમાં ઓગણીસ ચંદ્રકો જીત્યા હતા ?..........................

(અ) શૂટર (બ) બોક્સિંગ (ક) વેઇટ લિફ્ટ (ડ) કબડ્ડી

(૭) જ્વાલા, લીલા અને હીરા ને કબડ્ડી રમવાની પ્રેરણા કોણે આપી હતી ?.............................

(અ) તેમની માતાએ (બ) તેમના દાદાએ (ક) તેમના પિતાએ (ડ) તેમના મામાએ

પ્રશ્ન-૨. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) કબડ્ડીની રમત સિવાય બીજી કઇ કઇ રમતોમાં સામેની ટીમના ખેલાડીને અડીને આઉટ કરવાના હોય છે ?...

....

(૨) કબડ્ડીની રમતમાં ખેલાડી ક્યારે આઉટ ગણાય ?..

....

....

....

(૩) કબડ્ડીની એક ટીમમાં કેટલા ખેલાડી હોય છે ?...

(૪) કબડ્ડીની રમતમાં દાવ લેનારે કઇ કઇ બાબતોનું ધ્યાન રાખવું જોઇએ ?...

....

....

....

(૫) રમતો રમવાથી આપણને શું શું ફાયદા થાય છે ?..

....

....

....

(૬) કબડ્ડીની રમત બીજા કયા કયા નામથી ઓળખાય છે ? ....

....

પ્રશ્ન-૩. તમે જાણતા હોય તેવા ખેલાડીઓના નામ અને તે કઇ રમત સાથે સંકળાયેલા છે તે લખો.

ક્રમ	ખિલાડી	રમત

પ્રશ્ન-૪. બંધબેસતાં જોડકાં જોડો.

વિભાગ - અ	ઉત્તર	વિભાગ _ બ
૧. ગુજરાતની દોડવીર	૧.	(અ) વિશ્વનાથ આનંદ
૨. 'ભારત રત્ન' એવોર્ડ થી સન્માનિત ક્રિકેટર	૨.	(બ) મૅરી કોમ
૩. ચેસ રમતના ચેમ્પિયન	૩.	(ક) કરણમ્ મલ્લેશ્વરી
૪. મહિલા બોક્સર	૪.	(ડ) ગીતા ફોગટ
૫. વેઇટ લિફ્ટર	૫.	(છ) સચિન તેંડુલકર
૬. મહિલા કુસ્તીબાજ (પહેલવાન)	૬.	(જ) સરિતા ગાયકવાડ

પ્રશ્ન-૫. નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧) કબડ્ડીની રમતમાં દાવ લેનારે .... રોકી રાખવો પડે છે.

(૨) જ્વાલા, લીલા અને હીરા .... ની રમત માટે જાણીતા હતા.

(૩) કરણમ્ મલ્લેશ્વરી .... કિગ્રા વજન ઊંચકી શકે છે.

(૪) કબડ્ડીની રમતમાં દાવ લેનાર .... સતત બોલ્યા કરે છે.

વિષય - પર્યાવરણ ૧૧. વાડીમાં

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. પોતાની આસપાસનાં ફૂલોની વિવિધતાં અને ઉપયોગિતાં અને વનસ્પતિનાં મહત્વનાં અંગ મૂળ વિશે જાણે.

પ્રશ્ન-૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) કયું ફૂલ રાતે જ ખીલે છે ?.....................................

(અ) સૂર્યમૂખી (બ) રાતરાણી (ક) જાસૂદ (ડ) કમળ

(૨) કયા ફૂલનો ઉપયોગ પૂંજા માટે, ઔષધિ મેળવવા માટે, અત્તર બનાવવા અને સુશોભન માટે થાય છે ?..........

(અ) ગલગોટો (બ) મોગરો (ક) ચમેલી (ડ) ગુલાબ

(૩) કયુ ફૂલ વેલા પર થાય છે?..............................

(અ) મધુમાલતી (બ) ગલગોટો (ક) બારમાસી (ડ) ચંપો

(૪) કયુ ફૂલ અમુક મહિનાઓમાં જ ખીલે છે ?..............................

(અ) ગુલાબ (બ) કમળ (ક) મોગરો (ડ) ગલગોટો

(૫) કયુ ફૂલ પાણીમાંના છોડ પર થાય છે ?..............................

(અ) કમળ (બ) ચમેલી (ક) મોગરો (ડ) ચંપો

(૬) કયુ ફૂલ વૃક્ષ પર થાય છે અને તેમાંથી રંગ બને છે ?.................................

(અ) જાસૂદ (બ) સૂર્યમૂખી (ક) ચંપો (ડ) કેસૂડો

(૭) નીચેનામાંથી કયુ શાકભાજી મૂળ નથી ?.................................

(અ) ગાજર (બ) કોબીજ (ક) મૂળો (ડ) બીટ

(૮) નીચેનામાંથી કયા ફુલમાંથી અત્તર બનતું નથી ?..............................

(અ) ગુલાબ (બ) જાસૂદ (ક) મોગરો (ડ) ચમેલી

(૯) કયુ ફૂલ લાલ, પીળા, સફેદ, ગુલાબી, પીળા, કેસરી જેવા વિવિધ રંગમાં થાય છે ?.........................

(અ) ગુલાબ (બ) ચંપો (ક) ધંતૂરો (ડ) ગલગોટો

(૧૦) કયા વૃક્ષની ડાળીઓમાંથી મૂળ ફૂટે છે ?............................

(અ) લીમડો (બ) પીપળો (ક) ખેર (ડ) વડ

(૧૧) કયા ફૂલનો ઉપયોગ ખોરાક તરીકે થાય છે ?.......................................

(અ) ગલગાટો (બ) સૂર્યમૂખી (ક) જાસૂદ (ડ) કરેણ

પ્રશ્ન-૨. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) ફૂલોના ઉપયોગો લખો. ....

....

....

(૨) કયા કયા ફૂલોનો ઉપયોગ પૂંજા અને સુશોભન માટે થાય છે ?...

....

....

(૩) કયા કયા ફૂલોમાંથી સુંગધિત દ્રવ્ય (અત્તર) બને છે ?...

....

(૪) ફૂલ અને કળી વચ્ચે તમને શું તફાવત જોવા મળે છે ?...

....

....

(૫) મોટા વૃક્ષો ભારે પવનમાં પણ કેમ પડી જતાં નથી ?..

....

....

(૬) વૃક્ષો પર કયા કયા પ્રાણીઓ રહે છે ?..

....

(૭) દિવાલમાં છોડ કેવી રીતે ઉગતો હશે ?...

....

....

....

પ્રશ્ન- ૩. નીચેના વિધાનો સાચાં બને તે રીતે ખોટા શબ્દને છેકી નાખો.

(૧) વૃક્ષ / છોડ ના મૂળ જમીનમાં ઊંડે સુધી વિસ્તરેલા હોય છે.
(૨) આંબા / લીમડા ના ફૂલોનો રસ કાઢીને દવા તરીકે પીવામાં આવે છે.
(૩) કળી / પાંદડાં માંથી ફૂલ ખીલે છે.
(૪) સૂર્યમૂખી / ગલગોટા નું ફૂલ સૂર્યની સામે ખીલે છે.
(૫) વનસ્પતિમાં ડાળીઓ અને પર્ણો સુધી પાણી પહોંચાડવાનું કામ પ્રકાંડ / મૂળ કરે છે.
(૬) બટાકા / ગાજર મૂળ છે.

પ્રશ્ન-૪. બંધબેસતાં જોડકાં જોડો.

વિભાગ - અ	ઉત્તર	વિભાગ _ બ
૧. ગુલકંદ	૧.	(અ) સૂર્યમૂખી
૨. ખાદ્યતેલ	૨.	(બ) રાતરાણી
૩. વેલા પર ખીલતું	૩.	(ક) ગુલાબ
૪. રાત્રે જ ખીલતું	૪.	(ડ) લીમડાનો મૉર(ફૂલ)
૫. વૃક્ષ પર ખીલતું અને ઔષધિ આપતું	૫.	(છ) બોગનવેલ

વિષય - અંગ્રેજી 3. My Family

❖ અધ્યયન નિષ્પતિ :- 3.4.1 - લોનવર્ડ્ઝ સહિત આશરે 150 જેટલા શબ્દો જાણી તેનો ઉપયોગ કરી શકશે.

1.4.4 – વસ્તુ,વ્યક્તિ અને સ્થળનું વર્ણન સાંભળીને ઓળખી શકશે.

3.4.2 – This/That નો ઉપયોગ કરી વસ્તુઓનો નિર્દેશ કરી શકશે.

પ્રશ્ન -૧. નીચે આપેલા અંગ્રેજી શબ્દોને તેના ગુજરાતી નામ સાથે જોડો.

Mother	Father	brother	Sister	Grand Father	Grand Mother	Uncle

ભાઇ	દાદા	માતા	દાદી	પિતા	કાકા	બહેન

પ્રશ્ન -૨. ખૂટતા અક્ષર લખી અર્થપૂર્ણ શબ્દ બનાવો.

(1) F….th…..r (2) U….c…..e (3) Mo…..h…..r (4) B…..ot…..er (5) s….s….er

(6) S…..n (7) G….a….d mother (8) ….ra….d father (9) Da…..ght…..r

પ્રશ્ન- ૩. નીચેના વાક્યો વાંચો. અને આ વાક્યો કોણ બોલી શકે તે આપેલા વિકલ્પોમાંથી શોધીને લખો.

(1) She is my daughter. [ ] (father / son)

(2) You are my lovling son. [ ] (wife / mother)

(3) Rohan is my brother. [ ] (father / sister)

(4) she is my wife. [ ] (husband / father)

(5) Ritaben is my mother. [ ] (daughter / sister)

પ્રશ્ન-૪. (A) Activity -2 ને આધારે કૌંસમાંથી શબ્દો પસંદ કરી નીચેનો ફકરો પૂર્ણ કરો.

(Rita , Ritesh, mother, a farmer, a teacher, a homemaker, father, sister)

I am …………………. Sureshbhai is my ……………………….. He is………………..
Suryaben is my ……………………… She is …………………….. Rita is my ………………..
She is …………………………….

પ્રશ્ન-૪ (B) Activity -2 ને આધારે નીચેના વાક્ય સાચું હોય તો True અને ખોટુ હોય તો False લખો.

(1) Suryaben is a teacher. [ ]

(2) Ritesh is Rita’s brother. [ ]

(3) Sureshbhai is 50 years old. [ ]

(4) Ritesh is a farmer. ☐

(5) Rita is a 25 years old. ☐

(6) Suryaben is Sureshbhai ' s wife. ☐

પ્રશ્ન-૫. This / That નો ઉપયોગ કરી વાક્ય પૂર્ણ કરો.

(1) ……………… is a cup.	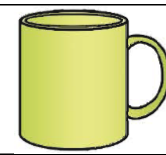
(2) …………………is a book.	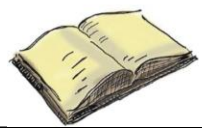
(3) …………………is a duster.	
(4) ………………is a bag.	
(5) ………………. is a pen.	
(6) …………………is a table.	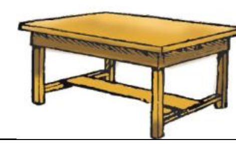
(7) ………………. is a chair.	

પ્રશ્ન- ૬. નીચે કૌસમાં આપેલા શબ્દોને Birds, Animals, fruits, અને Vegitables માં વર્ગીકરણ કરો.

(cow, peacock, banana, apple, tomato, lion, tiger, crow, carrot, elephant, parrot, hen, chilly, monkey, mango, orange)

Amimal	Bird	fruit	vegitable

વિષય - પર્યાવરણ ૧૨. બદલાતો સમય

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. ભૂતકાળ અને વર્તમાનનાં માનવ રહેઠાણો અને બાંધકામનાં તફાવત વિશે જાણે.

પ્રશ્ન-૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) નીલાભાઇ ધોળાવીરામાં શું બાંધીને રહ્યા હતા ?...............................

(અ) ઝૂંપડી (બ) તંબૂ (ક) કૂબો (ડ) છાપરું

(૨) ધોળાવીરા ગુજરાતના કયા જિલ્લામાં આવેલું છે ?............................

(અ) કચ્છ (બ) પાટણ (ક) જામનગર (ડ) બનાસકાંઠા

(૩) નીલાભાઇએ જયરામનગરમાં શાનાં વડે ઘરની દિવાલો બનાવી ?..........................

(અ) માટી અને ઈંટો (બ) માટી અને ભૂંસૂં (ક) રેતી અને સિમેન્ટ (ડ) બેલાં અને માટી

(૪) નીલાભાઇએ જયરામનગરમાં ઘર બનાવવા માટે નીચેનામાંથી કઇ સામગ્રીનો ઉપયાગ કર્યો નહોતો ?................

(અ) માટી અને ભૂંસૂં (બ) ગાયના છાણની ગાર

(ક) માટીના નળિયાં અને શણના કોથળા (ડ) બેલાં અને ઈંટો

(૫) નીલાભાઇએ ઘરની પાછળ શાનો ઉપયોગ કરીને શૌચાલય બનાવ્યું હતું ?..............................

(અ) કાચી ઈંટો (બ) બેલાં (ક) પાકી ઈંટો (ડ) સિમેન્ટની ઈંટો

(૬) ઘરમાં લાઇટ (વિદ્યુત)નું કામ કરાવવા માટે કયા કારીગરને બોલાવશો ?.........................

(અ) ઇલેક્ટ્રિશિયન (બ) પ્લમ્બર (ક) સુથાર (ડ) લુહાર

(૭) ઘરમાં પાઇપલાઇનનું કામ કરાવવા માટે કયા કારીગરની જરૂર પડે ?.............................

(અ) કડિયો (બ) પ્લમ્બર (ક) ઇલેક્ટ્રિશિયન (ડ) મિકેનિક

(૮) નીલાભાઇનું લગ્ન થયું તેના થોડા સમય પહેલાં ઘરમાં નવા રૂમની દિવાલ બનાવવા કઇ સામગ્રી વાપરી ?.....

(અ) પાકી ઈંટો અને સિમેન્ટ (બ) માટી અને ભૂંસૂં (ક) માટી અને પાકી ઈંટો (ડ) કાચી ઈંટો અને ચૂનો

પ્રશ્ન-૨. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) નીલાભાઇએ જયરામનગરમાં કઇ કઇ સામગ્રીનો ઉપયોગ કરીને ઘર બનાવ્યું હતું ?...

....

....

....

(૨) નીલાભાઇનું લગ્ન થયું તેના થાડા સમય પહેલાં ઘરની મરામત અને નવો રૂમ બનાવવા માટે કઇ કઇ સામગ્રીનો ઉપયોગ કર્યો ?..

....

....

(૩) હાલના સમયમાં પાકું ઘર બનાવવા માટે કઇ કઇ સામગ્રીની જરૂર પડે ?...

....

....

(૪) તમારા દાદા - દાદી એ શાનાં દ્વારા ઘરો બનાવેલાં ? હાલમાં તમે રહેતા ઘરોમાં તેમાંથી કોઇ સામગ્રી વપરાયેલી છે કે નહી ? કઇ કઇ ....

....

....

(૫) મકાન બનાવવા માટેની સામગ્રી શાના દ્વારા લાવવામાં આવે છે ?..

....

(૬) પાકું ઘર બનાવવા માટે કયા કયા કારીગરોની જરૂર પડે ?..

....

....

(૭) ‘બેલાં’ શું છે ? તેનો શું ઉપયોગ થાય છે ?..

....

(૮) કાચાં મકાનો અને પાકાં મકાનો વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.

કાચાં મકાનો	પાકાં મકાનો

પ્રશ્ન-૪. નીચેના વિધાનો સાચાં બને તે રીતે ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧) જયરામનગર .... જિલ્લાનાં .... તાલુકામાં આવેલું છે.

(૨) પાણીના પાઇપલાઇન અને નળફિટીંગનું કામ .... કરે છે.

(૩) નીલાભાઇના પિતાજી પાકિસ્તાનનાં ....ગામમાં રહેતાં હતા.

(૪) નીલાભાઇ કચ્છનાં ધોળાવીરામાં આવીને સૌપ્રથમ ....બનાવીને રહ્યા.

(૫) નીલાભાઇએ સૌપ્રથમ વાર ઘરની છત ....અને ....માંથી બનાવી.

ચાલો પાકું કરીએ - વિશેષતા

- એક જ પુસ્તકમાં તમામ વિષયના સ્વાધ્યાયનો સમાવેશ.
- માસવાર અભ્યાસક્રમ મુજબ એકમની ક્રમિકતા.
- એકમના સમગ્ર વિષય વસ્તુનો ઓછા પેજમાં અને બાળકોની ક્ષમતા અનુસાર સમાવેશ.
- અધ્યયન નિષ્પતિ મુજબ વિષય વસ્તુના દૃઢિકરણ માટે ટૂંકા પ્રશ્નો, વૈકલ્પિક પ્રશ્નો, જોડકાં, ચિત્રવર્ણન, સ્વતંત્ર લેખન, વગેરે જેવા સ્વાધ્યાયનો સમાવેશ.
- NAS & GAS જેવી પરીક્ષા માટે (HOT) વૈકલ્પિક પ્રશ્નોનો સમાવેશ.
- દરેક એકમના શિક્ષણકાર્ય બાદ પાઠયપુસ્તક સિવાય વધારાના સ્વાધ્યાયનો મહાવરો કરાવી શકાય તેમજ બાળકોને ગૃહકાર્યના ભાગરૂપે પણ આપી શકાય.
- એકમ કસોટીની પૂર્વતૈયારીના ભાગરૂપે પણ મહાવરો કરાવી શકાય.

નોંધ - ચાલુ પાકું કરીએ પુસ્તક તૈયાર કરવાનો હેતુ માત્ર બાળકોને એકમના અંતે વધારે મહાવરો કરાવવા માટેનો જ છે. આ પુસ્તકનો વ્યાપરી ધોરણે ઉપયોગ કરવાનો કે પ્રકાશન કરવાનો કોઇ ઉદ્દેશ્ય નથી. વર્ગખંડમાં બાળકોને પ્રિન્ટ કરીને સરળતાથી આપી શકાય કે નોટબુકમાં પણ લેખન કરાવી શકાય.